

Japonsko posredovanje.

JAPONSKA ARMADA JE PRIPRAVLJENA, DA VPADE V SIBIRIJO. — MIKADO BO POSLAL SVOJE ČETE SKUPNO S KITAJSKIMI. — NAROD JE RAZBURJEN. — JAPONSKI URADNIKI SO POPOLNOMA POUČENI O RAZMERAH V RUSIJI.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Tokio, 5. marca. — (Preko Šanghaja v London). — Ruska situacija je popolnoma prevzela častnikarstvo in ljudstvo.

Japonski kabinet je imel že več sej, na katerih se je razpravljalo o celem vprašanju in se je dognala vsa resna narava odgovornosti.

London, 5. marca. — Reuterjevo poročilo iz Tokio pravi, da je japonska vlada zelo dobro poučena o dogodkih v Sibiriji, toda za sedaj še zasleduje politiko pazljivega čakanja.

Japonska se zelo varuje, da ne bi izzvala sovražstva lojalnih Rusov, ki navzlic temu se zavedajo velike potrebe po pomoči, so izvanredno nasprotni zunanemu posredovanju.

Priznavač, da je Kitajska opravičena, da brani mejo, kamor Japonska ne meji, se je Japonska gotovo dogovorila s Kitajsko v načrtu za skupno delovanje.

Washington, D. C., 5. marca. — Vse kaže, da se bo Japonska vrgla z oroženo silo v Sibirijo. To se bo najbrže zgodilo s privoljenjem zaveznikov, medtem ko bo Amerika za sedaj še ne dala svojega odobrenja.

To japonsko-sibirsko stališče se je oblikovalo v času enega tedna in Japonska se je pripravljala na delo.

Amerika še ni objavila svojega stališča, toda domneva se tako od strani zaveznikov kakor od strani Japonske, da temu ne bo nasprotovala.

Smatra se za gotovo, da Amerika ne bo oporekala, ko bodo enkrat operacije v tiru; mogoče pa je, da bo zahtevala pojasnila in izjave glede razsežnosti posredovanja.

Ker je Nemčija neusmiljeno prezirala mednarodno lastnino, kakor je pokazala proti Ukrajini in Finski tudi potem, ko je bil mir z Rusijo že podpisan, se na odgovornih mestih domneva, da se bo Nemčija borila tudi v Sibiriji.

Porušenje nekega mostu blizu Čite ob sibirski železnici kaže, na katero stran piha veter. Nemčije ne bo nobena stvar zadržala, razen ako bodo vojaške zahteve kje drugje zadržale prodiranje proti vzhodu.

Japonska je mogoče že pričela z operacijami, toda cenzura zakriva dogodke na vzhodu.

Znano je, da se je že pričela mobilizacija v Nipponu in da so vojaške predloge že pripravljene z poslansko zbornico; vse kaže na veliko važnost japonskega gibanja.

Najbrže se ji bo dovolila prosto roko v vzhodni Sibiriji, da bo varovala velikanske zaloge v Vladivostoku in da bo imela pod svojim varstvom sibirsko železnico, kakor daleč pač more.

Kak utis bo to imelo na ruski položaj, se še ne more vedeti. Toda prevladuje naziranje, da se bo vzbudil bojni duh Slovanov in nekateri se bodo pridružili Nemcem, nekateri pa bodo že vodili kake vojne operacije in bodo uničevali Sibirijo.

Boljševiki ali pa Nemci bodo že gledali na to, da se bodo porušili mostovi na sibirski železnici, da se bo preprečilo prodiranje v notranjost Sibirije. Toda to najbrže ne bo treba, kajti Japonska se bo omejila samo na operacije pri Vladivostoku in v delu vzhodne Sibirije.

Vsako večje podjetje bi zahtevalo velikanske zaloge, da bi imela pod svojim varstvom sibirsko železnico, kakor daleč pač more.

Švedska je podžgana zaradi finskega gibanja. Južna Amerika z vsakim dnem postaja bolj zavezniška. V Čile je zavezniška stranka pri volitvah zmagała, pri vsem pa bo najbrže še nadalje ostala nevtralna.

Brazilijska glasovna skoraj enoglasno za odločno nadaljevanje vojne, kakor jo je pričela odstopivša administracija; Argentina pa postaja naklonjena ententi, ker ne odobrava nemškega prodiranja v Rusijo.

Kakor se razvidi, si hoče Nemčija z vsem svojim postopanjem zagotoviti ukrajinsko žito, ne glede na to, v koliki meri bo kršila pravice dežele.

Washington, D. C., 5. marca. — ne akcije v Sibiriji.

Nenadno zoženje japonske cenzure to drobnost znana tendenca vlade mikado, da prvo uredi ter šele nato napove vojno, sta dovela oficijelni Washington danes do prepričanja, da se je japonsko vojaško gibanje že pričelo.

Maloštevilne vesti, ki so prišle iz Japonske zadnjih 24 ur, kažejo poskus vlade, da pride do sporazuma z zavezniki.

Temu poskusu pa je šla naprej mogočena škoda.

V državnem departmantu ni bilo danes zjutraj mogoče dobiti nobenega oficijelnega priznanja, da se je sprejelo od japonske vlade tako sporočilo, tikajoče se nje.

Srbski upor v Bosni.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 5. marca. — Danes je prejel srbski častnikarski urad sledeče kablško poročilo iz Ženeve:

"Kakor pravijo poročila, ki so prišla neposredno iz Avstrije, so se v Bosni in Hercegovini pokazale čete upornikov, posebno v okrajih Foča, Gacko, Nevesinje, Stolac in Trebinje. Avstrijske vojaške oblasti v 18. februarja v teh okrajih razglasila vojno stanje.

siji zavezniki, padle v roke zavezniškim vojskam.

Ta dejstva navajajo oni uradniki, ki so pripravljeni braniti katerekoli drastično akcijo od strani Japonske, da se polasti zalog vojne materiala v Vladivostoku.

Priznavač vsled tega, da mora biti odločitev japonske vlade uplavana vsled razmer, ki zahtevajo nujne pomoči. Ne zanikujejo pa da bi bil sporazum med Japonsko in njenimi zavezniki, ki bi sledil okupaciji Vladivostoka ter drugega ruskega ozemlja, bolj težaven kot pa če bi se doseglo ta sporazum pred odposlavljenju večje japonske armade v Sibirijo.

Tukaj prevladuje naziranje, da ni sirska zadeva naša Japonske nepravilne. Oficijelno sicer ne vedo ničesar o naravi priprav in glede tega, kako daleč namerava iti japonska vlada in vse to nudi material za spekulacijo. Zagovorniki principa močne akcije od strani Japonske najdejo svoja pričavanja zelo ojačena vsled poročil, ki so dospela na švedsko posla, glasom katerih je Nemčija dala izraza svojemu namenu, da zasede celo Finsko.

Pojasnili, ki ga je dala Nemčija švedskemu zunanjemu uradu, ki je protestiral proti postopanju Nemčije, ki hoče zopet ustanoviti red in to brez namena, da se trajno polasti ozemlja, se smatra kot zelo jasno znamenje kaj bodo teletski zavezniki vprizorili v katerikoli delu Rusije sedaj, ko so boljševiki prisilili, da so sprejeli težavne mirovne pogoje centralnim zaveznikom.

Nikdo ne more povedati vnaprej, kakšna bo narava upliva, ki ga bo Nemčija v svoji polni moči z ozirom na vlado boljševikov mogla izvajati nad izmučenimi in obupanimi Rusi, ki hitro izgubljajo vero v vse, katere so dosedaj priznavali za svoje voditelje.

Ruski narod je obubožal, dočim Nemčija še vedno na razpolago fonde ter zamore nuditi velike svote za nakup vojnega materiala, katerega bodo sedaj rabili proti zaveznikom, ki so Rusiji dobavili ta vojni material.

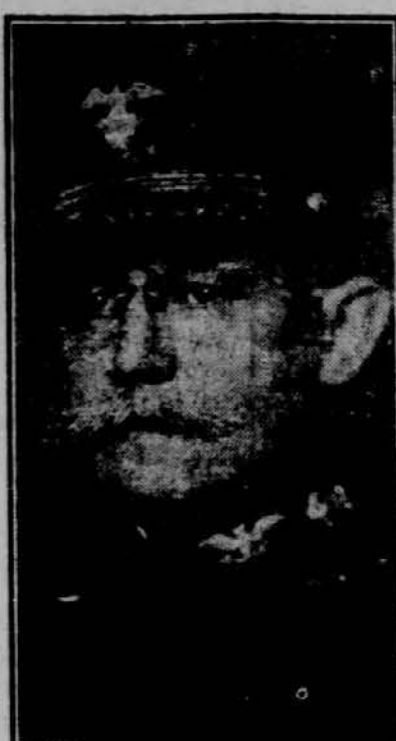
Želja, da se zadrži nemške roke v kolikor mogoče od vojnega materiala, ki so ga nagromadili v Vladivostoku, je zelo naravna, toda veliko pripomnila k opravičenju tako ostre odredbe, kot je najbrže izvedla Japonska v Sibiriji.

Gotovi uradniki dajejo izraza naziranju, da zaveznikov ali Amerike prav nič ne briga, kako se bo lotila Japonska naloge, kakor hitro bo vprašanje postopanja rešeno. Če se pride do sklepa, da se da Japonsko prosto roko v iztočni Sibiriji, se sedaj priznava, da ni nobena druga vojaška ali mornariška sila v stanu nuditi Japonski kakor izdatno pomoč, kar je pripisovati pomanjkanju sil, ki bi bile na razpolago.

Z diplomatičnega stališča je o stal položaj neizpremenjen od sredine preteklega tedna. Državni departmanti ni še namignil japonski vladi, kakšno bo njegovo naziranje glede novega položaja, stvarjenega vsled podpisa mirovnih določil od strani boljševikov.

Washington, D. C., 5. marca. — Predsednik Wilson je danes zvečer prejel pomno obvestil japonsko vlado, da se Združene države ne strinjajo z japonsko intervencijo v Sibiriji. Tostednva nota je bila izročena nekemu zastopniku državnega departmanta v Belu hi, da naj jo odpolje naprej.

To se je zgodilo malo pred kakimi dvanajstimi urami.

W. S. Smith, ameriški rear-admiral.

Palmer E. Pierce, nakupovalni ravnatelj voj. depart.

Amerikanci v Franciji.

Amerikanci odbijejo nemški napad. — P-ojektirali so deževali na ameriške vrste. — Dvoboj težke artilerije pri Toulu.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 5. marca. — Kakor pravi oficijelno francosko poročilo, so ameriške čete zopet odšle v Lotaringiji nemški napad. Pri napadu na zakope, katere držijo ameriške čete, so Nemci našli jankije čuče in sovražnik se je moral umakniti, pri tem pa je postal mnogo ujetnikov.

Toda to niso edini ujetniki, katere so sinoči zajeli Amerikanci. Pariško poročilo namreč pravi, da so se ameriške patrle po kratkem pohodu vrnil v svojo črto z več Nemci.

Z ameriško armado v Franciji. 5. marca. — Izstrelki so gosti in neprenehoma padali na ameriške in sovražnikove postojanke v okraju Toul. Poleg zastornega o-gija, katerega so Nemci namerili tekem dneva v tej okolici, je padlo 2 tisoč projektilov v bližini ozemlja, katerega drže Amerikanci; mnogo izstrelkov je padlo na mesta. Ameriške izgube so bile izvanredno majhne.

V nedeljo so Amerikanci ob streljavah sovražnika in so namerili na njegove postojanke dva za vesna ognja. Infanterijski boji so bili omejeni samo na patrle. Amerikanci so iskali po snegu na bojišču ubite sovražnike. Našli niso nikogar; odkrili pa so truplo Amerikanca v žični ograji preda fronto posluševalne postojanke. Vojak je imel na obrazu masko. Skozi njegovo glavo je šla krogla. V njegovi puški, ki so jo našli pod njim, sta bili samo dve krogli in bila so tudi druga znamenja, da je umrl tekem boja.

Vedno še sneži.

Sneg v Avstriji.

Ženeva, Švica, 5. marca. — Največ snega v sedanji zimi je zapadlo v švicarskih in tirolskih alpah zadnjih 24 ur. Sneg je visok tri do šest čevljev in še vedno sneži. Snežen plaz je prerezal en avstrijski vlak na dvoje južno od Boce. Ubilih je bilo 26 mož in častnikov.

Berge: bo končal vojno.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Milwaukee, Wis., 5. marca. — Socijalistični kandidat za senatorja Viktor L. Berger je danes objavil svojo platformo. Pravi, ako bo izvoljen, da bo deloval na to, da kongres sprejme resolucijo, ki bo nalagala predsedniku, da pozove vse bojujoče se države da sklenejo takojšnje premirje, da se priždi pogajati za mir in da se ameriške čete odpokličejo iz Francije.

Vojna poročila.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 5. marca. — Vzhodno od Moele smo navzlic hudemu odporu vprizorili v velikem obsegu napad na sovražne postojanke blizu Callone. Naše čete so prodrele do četrte nemške črte na fronti 1200 metrov in so na nekaterih krajih vdrele 600 metrov globoko. Tekom napada je sovražnik izvršil protinapad na naše leve krilo. Po vsem boju je bil z velikimi izgubami odbit. Sovražnik je imel večke izgube na ujetnikih; do sedaj jih je šlo skozi našo črto 150. Tudi smo vplenili mnogo plena. Naše izgube so bile izvanredno majhne.

Severozapadno od Bezenvaux smo odbili sovražni napad. Na nekaterih krajih v Alzaciji je bila artilerija zelo živahna. Sovražnika smo vstavili pri napadu na naše postojanke pri Largitzinu.

London, Anglija, 5. marca. — Pod zaščito hudega artilerijskega streljanja je sovražni oddelek danes zjutraj naskočil naše zakope, zapadno od Lensa. Napad je bil po hudem boju popolnoma odbit in smo zajeli nekaj ujetnikov. Tekom umikanja v svojo črto je imel sovražnik velike izgube.

Nek drugi oddelek, ki se je danes zjutraj hotel približati našim zakopom severozapadno od St. Quintina, je bil odbit.

London, Anglija, 5. marca. — Od zadnjega poročila je bilo slabo vreme in letanje je bilo mogoče samo en dan, ko smo uničili tri sovražna letala. Ujeti avijatiki priznavajo zavezniško nadvlado v zraku in pravijo, da je bila povzročena velika škoda na letališčih in aeroplanih, posebno še zadnja dva meseca.

V zadnjih 24 urah je postalo zelo slabo vreme; po gorah je bil vihar in je snežilo. Običajne patrle in artilerijsko streljanje se nadaljuje kadarkoli je mogoče.

Prodiranje proti Petrogradu.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 5. marca. — Poročilo Exchange Telegrapha z dne 4. marca naznanja iz Petrograda, da so Nemci zasedli Narvo, ki leži 100 milj jugozapadno od Petrograda in sovražnik neprestano prodira proti Petrogradu.

Neko drugo petrogradsko poročilo, ki je bilo izdano v ponedeljek zvečer, pravi, da se je nad Petrogradom navzlic temu, da so prenehale sovražnosti, pokazal ob 5. uri popoldne nemški aeroplan, ki je metal na mesto bombe. Aeroplani so tudi videli leteti nad Nevskim splozdom in domneva se, da je sovražnikov cilj bila Nikolaeva postaja. V nedeljo ponoči so opazili več Zeppelinov pri Gabai, 85 milj od Petrograda, in so letali

Ruski mir.

RUSKI MIR SE NI GOTOV. — O TEM BO RAZPRAVLJAL VSEKUSKI KONGRES SOVJETOV 12. MARCA V MOSKVI. — VOJAŠTVO JE NA FRONTI. — "MEČ JE PRINESEL ZMAGO", PRAVI VILJEM. — NEMŠKO ČASOPISJE PROSLAVLJA MIR. — BERLIN JE V ZASTAVAH. — SOLE IMAJO EN PROST DAN. — POGAJANJA S SRBIJO IN ČRNO GORO. — MORAJO SKLENITI MIR.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

London, 5. marca. — Določeno je bilo, da bo vlada v četrtek odobrila mirovno pogodbo, katero so podpisali delegati v Brest-Litovsku; končna odločitev pa je prepuščena vserskemu kongresu sovjetov delavskih, kmet-skih in vojaških delegatov, ki se bodo zbrali v Moskvi 12. marca.

Rusko oficijelno poročilo, katero sta podpisala Lenin in Trocki, pravi, da se boljševiška mirovna delegacija — vrača v Petrograd, kjer se bo besedilo pogodbe takoj objavilo.

Proklamacija, ki naznanja namero, da bo vlada odobrila pogodbo, končuje s sledečimi besedami:

— Prepustamo popolnoma delavcem in kmetom celega sveta, da izrečejo sodbo, potem ko jih je delegacija obvestila o vseh resničnih dejstvih.

Dodatno k glavni mirovni pogodbi so bile podpisane še pomožne pogodbe, kakor pravi neka brest-litovska brzojavka preko Dunaja in Amsterdama, ki pa ne navaja podrobnosti pogodbe.

Petrograd, 5. marca. — Neka proklamacija naznanja, da se sklicuje izvanredna skupščina sovjetov delavskih, kmet-skih in vojaških delegatov na dan 12. marca v Moskvi, ker vladajo resna nasprotstva v mišljenju med sovjeti glede temeljnih vprašanj revolucije in glede sprejema mirovnih pogojev.

Vrhovni armadni poveljnik praproščak Krylenko je vkazal generalnemu štabu v Mohilevu, da prekine s sovražnostmi. Vojaštvu se je naročilo, da ostane v sedanjih postojankah.

Berlin, 5. marca. — Oficijelno poročilo, katero je večeraj izdal nemški generalni štab, izjavlja, da so vojne operacije v Rusiji prenehale. — Glasi se pa:

Vzhodno bojišče: — Vojaške operacije v Veliki Rusiji so večeraj prenehale, ker je bila podpisana mirovna pogodba z Rusijo. Drugod ni nič novega.

Po nekem drugem poročilu je cesar Viljem poslal nemškemu državnemu konclerju brzojavko, ki se glasi:

— Nemški meč, katerega vihte veliki vojskovodje, je dosegel mir z Rusijo. V veliki hvalečnosti do Boga, ki je bil z nami, sem napolnjen s ponosnim veseljem nad deli moje armade in nad potrpežljivo vstrajnostjo mojega naroda.

V posebno zadovoljnost pa mi je, da je bila rešena nemška kri in nemška kultura. Sprejmite najtoplejšo zahvalo za vaše zvesto in uspešno sodelovanje pri velikem delu.

Amsterdam, 5. marca. — Po nekem berlinskem poročilu pravi mirovna pogodba, ki je bila sklenjena med centralnimi državami in Rusijo, da so se imenovane države "zedinile, da se konča vojno stanje in da se sklene mir, kakor hitro mogoče", nakar so pooblaščenici podpisali sledeče točke:

1. — Centralne države in Rusija izjavljajo, da je vojno stanje med njimi končano in so odločne, da od sedaj naprej žive v miru in prijateljstvu med seboj.

2. — Narodi, ki so sklenili pogodbo, se bodo zdržali vsake agitacije in provokacije proti drugim vladam, ki so podpisale, in bodo podvzle vse, da ščitijo narod v pokrajinah, katere so zasedle sile četverice entente.

Nemško časopisje proslavlja mir z Rusijo in imenuje mojstrsko potezo. Cesarjeva brzojavka na konclerja Hertlinga je nalepljena po celem Berlinu.

Vseposvobod so razobešene zastave in šole bodo imele jutri počitnice.

Berlinski dopisnik lipskih "Neuste Nachrichten" pravi, da bodo mirovna pogajanja s Srbijo in Črno Goro delo nekaj tednov, ker sta obe deželi, kakor Rumunska — izven vojne in morate podpisati mir.

"Koelnische Volkszeitung" piše:

— Mir na vzhodu nam oprasča eno roko in se moremo zdaj z vso silo obrniti proti zapadu. Ali to ne bo dalo sovražnim narodom mnogo misliti?

Berlinski "Lokal Anzeiger" pa pravi:

— Hvaležno se obračamo v glavni stan, h cesarju, ki je dal Hindenburgu in Ludendorffu prosto roko ter k obema briljantnima in odločnima možema. Zahvaljujemo se pa tudi grofu Hertlingu in dr. Kuehlmannu, ki sta izvršila svojo nalogo z odločnostjo in trdno vstrajnostjo.

proti glavnemu mestu, toda proti zračni topovi so jih zavrnili.

Avstrijski vojni urad na Dunaju je izdal oficijelno poročilo, ki vpo-

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(a corporation.)

FRANK KASNER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na leto leto velja list na Ameriko	Za leto leto za mesto New York \$5.00
in Canada..... \$3.50	Za pol leta za mesto New York.. 8.00
Na pol leta..... 2.00	Za četrt leta za mesto New York 1.50
Na četrt leta..... 1.00	Za izomstvo za leto leto..... 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredni ponedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$3.50

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovoli pošilja po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da ne nam tudi prejšnja imenila namani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"

52 Cortlandt St.,

New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Malo pregleda.

000

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Dve zelo značilni novici sta dospeli zadnje dni v Ameriko: da je srbski kabinet, kateremu je načeloval Nikola Pašić, odstopil in da bo skoraj gotovo sklenila Srbija separaten mir s centralnimi zavezniki.

Odstopil je torej Pašić, starosta med diplomati; odstopil je minister, ki je dal glavni povod Krfski deklaraciji; odstopil je človek, kateri si je bil nadel za svojo življensko nalogo, da se Srbija razširi ter da se ji priključijo slovenska in hrvaška ozemlja.

Na njegovo mesto je prišel, oziroma bo prišel drug človek, ki bo imel morda boljše, morda slabše ideje.

Po svoje ne bo mogel odločevati in delati, kajti Srbija, ki je poleg Belgije največja žrtev sedanje vojne, ni samostojen gospodar, ampak mora poslušati večje in močnejše prijatelje in sovražnike.

V Srbiji je najbrže dobila premoč stranka, katera hrepeni po miru.

Ce je to resnica, se bo v Srbiji ponovila tragedija Rusije, čeravno v manjši meri.

Nikdo ne more zameriti na smrt bolnemu človeku, ako zahrepeni po zdravlju, ki bi ga ohranilo pri življenju. Žalostno je pa, če mu da zdravnik namesto uspešnega zdravlja — smrtonosnega strupa.

Nemci so ga dali — Rusiji... In če bo Srbija prosila zanj, ga bo tudi ona deležna.

V sedanjih težkih časih je idealist najbolj žalostna figura na svetu. Idealist škoduje sebi in svojim pristajalcem ter je celemu svetu v zasmeh.

Ker so zagovorniki Jugoslavije — Jugoslavije po srbskem načinu — naši krvni brati, jih ne smemo zasmehovati, pač jim na damo priložnost, da se nam pridružijo ter se z nami vred bore za — realno stvar, ne pa za gradove in kraljestva v oblakih.

Par stotisoč Hrvatov in Slovencev v Ameriki je razdeljenih v dva tabora. Prvi tabor zastopa demokratične nazore, drugi pa je vnet pristaš kraljestva in dinastije.

Šest milijonov naših ljudi v starem kraju je pa vnetih za samostojno državo pod — žezlom Habsburžanov.

To sta torej dve sili in jasno je, da bo morala manjšina podleči, če ne bo mogoče priti do kompromisa med obojima v domovini in nami v Ameriki.

Zelo je vrjetno, da bi se Slovenci in Hrvati prej oprijeli ciljev Republikanskega Združenja kot pa ciljev Londonskega odbora.

To je treba vpoštevati, kajti naroda ne bomo rešili niti mi, niti oni, ampak narod se bo rešil sam, če se bo mogel. Pri delu za svojo lastno rešitev bo pa v prvi vrsti vpošteval najboljše nasvete in najboljše priporočila.

Slovence in Hrvate v starem kraju bo veliko lažje pridobiti za stvar resnične demokracije kot pa za dinastijo, ki jim ni niti pet niti šest!

Izbijmo si enkrat za vselej iz glave, da bi mi ameriški Slovenci in Hrvati reševali, rešili in oprostili — jugoslovanski rod.

Naša naloga je edino — pomagati. Če bomo uspešno pomagali, bomo v polni meri storili svojo dolžnost.

000

Na celi stvari je nesreča ta, da se oster jezik nikdar ne — skrha...

Ne mislite, da je vsaka ženska, ki ima žalosten pogled, ljubila in izgubila. Mogoče je ljubila — tudi dobila...

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Dopisi

000

Sublet, Wyo.

Ker ravno pri topli peči sedim in tobak kadim, sem se namenil poslati skromen dopis in gospodu uredniku prositi, da bi našel primeren kotiček v listu "Glas Naroda".

Najprvo bom poročal o vremenu, kakršnega smo v Wyomingu deležni. Drugi dopisniki vedno poročajo o hudi zimi, ter da jim premoja primanjkuje. Tukaj je pa letošnja zima, razum kakšen dan, zelo prijetna, kakor v Wyomingu ni navada. Snega je bolj malo in tudi bog vetrov bolj prijazna, kakor je poprej druge zime. Tudi premoja imamo dosti, da se pošteno grejemo pri peči in ni treba nogo v peči stikati, kakor morajo druge pečarje delati.

Delamo pri premogorovih in marljivo se koplje črno blago. Ker je sedaj tudi precej delavcev, se tudi dosti premoja na svetlo spravi. Največ je Italijanov, kakor povsod, potem so Japonci in Amerikanci; drugih narodnosti je bolj malo. Tukaj na Sublet Mine No. 6 sta samo dve slovenski družini in nekaj samskih pečarjev. Lansko leto je družba naredila precej novih hiš in jesen je vse vse polno ljudi; potem imamo novo prodajalno in ako je kaj evenka, ga lahko potrosiš. Lansko leto so tudi nam pribiljšali dvakrat na plačilo; pa nisimo na boljsem, ker kruta gospa draginja ima zelo široka krila ter dela silne korake k cenam. Delamo vsak dan, dnevi delavci tudi ob nedeljah, k temu se prištevam tudi jaz. Premogari zaslužijo 74c od tone in dobri premogari zaslužijo 84c \$100 na 14 dni; so pa tudi, ki komaj za svoje potrebščine zaslužijo. Dnevna plača znotraj je \$5.42 na 8 ur in zunanaj \$4.76 tudi na 8 ur; to velja za navadne delavce. Akoravno je že polno ljudi tukaj, pa še vedno vsak delavec dobi takoj delo, in sicer za premož kopati; naj bo star ali mlad, samo da je zmogel delati.

Štrle Sam je pa bolj izbiren in pobira samo mlade čvrste fante in med njimi tudi slovenske fante, ki bodo z veseljem šli nad kaverja. Koliko grozot morajo prestati siromaki v stari domovini, sicer pa drugo ne izvem, samo kar poročam naš list "Glas Naroda". Že 3 leta nisem dobil nobenega pisma iz starega kraja in ne vem, kako se godi mojim dragim. Tukaj vsaj si vsak lahko kupi, ako ima denar, čeprav je drago, ali v stari domovini nimajo kaj kupiti, čeprav imajo denar. Blagor tistim, ki že počivajo v hladnem grobu ter ne vedo, kaj počenja z noreh kaverjev. Celi svet proklanja vojno, najbolj pa vojaki na fronti ter ujetniki, ki želijo čakajo ljubega miru, da bi se povrnil nazaj k svojem; marsikateri bo našel kaj v neredu pri svojih družinah ali ženah in potem naj bo proklet, kdor je vojno začel.

Kaj je vzrok, da slovenski vojaki ne pišejo dopisov? Ali so slovensko pozabili, ali so že poslani preko morja. Tako rad sem vojaške dopise čital in posebej rojak Zabut je tako saljivo pisal, da me je začel zob boleti od smeha, potem pa je takoj minil smeh. Prosim ga, naj se že oglasi, ako je še na ameriški zemlji.

Posebno rad berem farmerska pisma, pa se tako redko oglašajo. Če že ne more farmer pisati, naj pa farmera piše, ker mene tudi zelo fascina zanimati in veselje, ali finančni minister mi še sedaj ne dopušča. Kako prijetno je biti sam svoj gospod na svoji zemlji!

Tudi newyorška kuharica je vtihihi, gotovo je dosti snubecev dobila; in raj se še oglasi, kadar bo kaj posebnega videla pri pečarjih.

Ker bo moral gospod urednik pri mojem dopisu dosti napak popraviti, bom skonečal. Za sklep se pristavim, da želim Avstriji popolni razpad, kajzerja največji polom in poraz, orožju Strica Sana pa največjo zmago.

Ivan Mohar.

Collinwood-Cleveland, Ohio.

Temo-sivi oblaki se valijo iznad Erijskega jezera, proti jugu je nebo prepreženo s sivčeno-sivimi oblaki, kakor da bi hotelo zdajpazdaj deževati. Ob takih puhih večerih se človek najraje vsede in čita raznovrstne dopise. Ko sem brekal po gradivu, pri de mi pod roko časopis iz New Yorka z dne 26. februarja. Posebno pozornost pa mi zbudi dopis iz Collinwooda, kjer neka neina "polevica" z imenom May kaj ra-

da zabavlja čez nas collinwoodske samokuharje (pečarje). Samostojni, neodvisni mladeniči še vedno znajo kranjsko potico peči. Ker pa omenjaš naše dopise, moram povedati, da zavzemamo bolj politične probleme. S tem se vidi, da nismo samo za peč varovati, pač pa tudi za pero sukati.

Imeli smo priliko biti na boardu, pa kaj, vraga, ko smo se pozivil, nam je pajek še 14 dni mrazil po žolodeu.

Ne strinjam se s teorijo teleta, pač pa z idejo: bodi svoje sreče kovač!

Mi slovenski mladeniči smo čvrste narave. Zjutraj, ko petelju zapoje, se pečar že dvigne in se obrača okoli peči ter si pripravlja zajutrek.

Ve kuharice dekleta, zapomnite si to: Mladeniči, vajeni napornega dela, še vedno vstrajano s plodonosnim uspehom, na katerega smo lahko ponosni.

Pa tudi mošnički se dobro rede v žepih zavedno-naprednih kuharjev.

Toliko za enkrat, kaj več prihodnje.

Pozdrav vsem slovenskim samokuhom širom Amerike, posebno pa kuharici May iz Collinwooda, katera tehta žgance — na funte.

Collinwoodski samokuh.

Joliet, Ill.

Cital sem v št. 44 Glas Naroda članek o slovenskih podpornih organizacijah, slovenskih šolah, domih in obstando slovenskega naroda v Ameriki. Vsa zavedni rojak, ki ga je in bo čital, mora spoznati, da je pisec pisal golo resnico, kakor se ne najde vsak dan v časopisu, ampak žalibog le premalo. Da bi se taki dopisniki večkrat oglašili, potem je upati, da bo slovenski jezik bolj ohranjen v tujini, kakor se pričakuje.

Ni čud ako se mladina potuje čez tam, jer ni slovenske cerkve in šole, saj se še tam, kjer slovenska cerkev in šola že 20 let stoji. Kje hočemo iskati vzrok? Moje mnenje je, da največ pri starih. Dostikrat se čuje, da ne velja slovenski jezik v tujini, ampak samo da se angleško zna, pa je dobro. Zraven pa ne pomisli, da kolikor jezikov zna, toliko oseb velja v govorih slučajih; saj se mnogi Američani sami pravijo: "The more languages you know, the better for you" (čim več jezikov znaš, tem boljše zate).

Želeti bi bilo, da bi vsi slovenski listi ponatisnili oni članek, kakor ga je Glas Naroda v št. 44. številki. Namesto, da bi se neki urednik glasila v Chicagi, ki se tiska za 13,000 članov, zanimal za take po učljive članke, se pa zanima rajše za nepotrebno žensko enakopravnost, ki je lani sijajno prepada na 13. konvenciji, in komaj je minulo nekaj mesecev, jo že zopet sili v ospredje. Upati je, da bodo ravno tisti možje zopet rekli: "Ne ženskega spola na 14. konvenciji, ker se brez njih popolnoma lahko izvri".

V soboto 23. februarja je imelo neko večje društvo posebno sejo v tem mestu. Razmotrivalo se je tudi o ženski enakopravnosti, toda vsi člani so enoglasno izjavili: ne! Upati je, da bodo tudi druga slovenska društva temu sledila in s tem dokazala, da se urednik glasila zastojni trudi s svojo resolucijo, ki je bila popolnoma nepotrebna.

Kadar bodo pa slovenske ženske imele svojo organizacijo, kakor jo imajo ženske drugih narodnosti, potem bodo pa brez vse resolucije lahko same odločevale ter ne bodo pustile, da bi se moški vmešavali v njih zadeve, kar bodo same lahko storile.

Ni moj namen s temi vrsticami koga razžaliti, ampak malo kritike ne škoduje, ako je umestna.

Končno pozdravljam vse rojake in rojakinje širom zvezdne ljudovlade, tebi pa cenjeni Glas Naroda želim mnogo uspeha.

Večletni naročnik.

Pennington, Minn.

Ker je to prvi dopis iz te farmerske naselbine, upam, da bode te priobčiti te moje vrstice.

Tukaj je veliko naseljenecv vsake narodnosti, samo Slovencev ni veliko; so le 4 slovenske družine. Tukaj imamo vsak 160 akrov zemlje, ki so jo pridel šestimi leti dali, to je homestead. Zemlja je zelo rodovitna in tudi prijazen kraj. Tukaj so nekateri naselniki že do 20 let. Povečini se največ pečajo vsi z živinorejo, ker ta v tem kraju je največ nese.

Zemlja je danes še največ vredna; tu je vsak sam svoj gospodar ter dela, kakor sam hoče. Ali nekaj moram pa le priznati, in sicer, da je začetek zelo težak in vem, da marsikateri premišljuje: bo šlo, ali ne bo šlo? In veliko jih je, ki prva leta gredo, ker ne morejo pretrpeti prvega, ki je najhujše: ostanejo le tisti, ki imajo bolj trdne živce in tako počasi gre naprej vedno na bolje.

Lansko leto smo imeli bolj slabo leto; bilo je zelo malo dežja, zato so bili tudi bolj slabi pridelki. Tukaj vse lepo raste, kar se vseje ali posadi, pa tudi dozori, če vmes slana ne pride. Ta nas pa skoraj gotovo obide; če ne spomladi, pa zgodaj na jesen, ker tukaj je bolj v severnem kraju.

Ta naselbina leži 15 milj proč od prvega mesta Cass Lake; torej imamo precej daleč do mesta, posebno v zimskem času je bolj slabo. Poleti je boljše, ker imamo miljo do Cass Riverja in tam pridejo s čolni ter vozijo v mesto. Tam se pride v raznih urah v mesto. Imamo tudi solo v bližini. Samo pošto imamo še prodalec, in sicer 6 milj; ali upamo, da bo tudi na tem kmalu boljše. Tudi draginja je tukaj kakor povsod.

Z velikanskim zanimanjem čitam list Glas Naroda, posebno v zimskem dolgem času, ker elino s tem se človek malo razvedri, ko prebira novice iz vseh krajev. List Glas Naroda je tu pri nas zelo priljubljen. Nobena slovenska družina ga ne bi smela pogrešati. Torej, rojaki, postanite vsi naročniki tega prekoristnega lista.

Zimo smo imeli precej mrazu; snega še ni bilo ravno preveč. Kakor izgleda, gre zima proti koncu, kaj, ki ga je in bo čital, mora spoznati, da je pisec pisal golo resnico, kakor se ne najde vsak dan v časopisu, ampak žalibog le premalo. Da bi se taki dopisniki večkrat oglašili, potem je upati, da bo slovenski jezik bolj ohranjen v tujini, kakor se pričakuje.

Ni čud ako se mladina potuje čez tam, jer ni slovenske cerkve in šole, saj se še tam, kjer slovenska cerkev in šola že 20 let stoji. Kje hočemo iskati vzrok? Moje mnenje je, da največ pri starih. Dostikrat se čuje, da ne velja slovenski jezik v tujini, ampak samo da se angleško zna, pa je dobro. Zraven pa ne pomisli, da kolikor jezikov zna, toliko oseb velja v govorih slučajih; saj se mnogi Američani sami pravijo: "The more languages you know, the better for you" (čim več jezikov znaš, tem boljše zate).

Želeti bi bilo, da bi vsi slovenski listi ponatisnili oni članek, kakor ga je Glas Naroda v št. 44. številki. Namesto, da bi se neki urednik glasila v Chicagi, ki se tiska za 13,000 članov, zanimal za take po učljive članke, se pa zanima rajše za nepotrebno žensko enakopravnost, ki je lani sijajno prepada na 13. konvenciji, in komaj je minulo nekaj mesecev, jo že zopet sili v ospredje. Upati je, da bodo ravno tisti možje zopet rekli: "Ne ženskega spola na 14. konvenciji, ker se brez njih popolnoma lahko izvri".

V soboto 23. februarja je imelo neko večje društvo posebno sejo v tem mestu. Razmotrivalo se je tudi o ženski enakopravnosti, toda vsi člani so enoglasno izjavili: ne! Upati je, da bodo tudi druga slovenska društva temu sledila in s tem dokazala, da se urednik glasila zastojni trudi s svojo resolucijo, ki je bila popolnoma nepotrebna.

Kadar bodo pa slovenske ženske imele svojo organizacijo, kakor jo imajo ženske drugih narodnosti, potem bodo pa brez vse resolucije lahko same odločevale ter ne bodo pustile, da bi se moški vmešavali v njih zadeve, kar bodo same lahko storile.

Ni moj namen s temi vrsticami koga razžaliti, ampak malo kritike ne škoduje, ako je umestna.

Končno pozdravljam vse rojake in rojakinje širom zvezdne ljudovlade, tebi pa cenjeni Glas Naroda želim mnogo uspeha.

Večletni naročnik.

Pennington, Minn.

Ker je to prvi dopis iz te farmerske naselbine, upam, da bode te priobčiti te moje vrstice.

Tukaj je veliko naseljenecv vsake narodnosti, samo Slovencev ni veliko; so le 4 slovenske družine. Tukaj imamo vsak 160 akrov zemlje, ki so jo pridel šestimi leti dali, to je homestead. Zemlja je zelo rodovitna in tudi prijazen kraj. Tukaj so nekateri naselniki že do 20 let. Povečini se največ pečajo vsi z živinorejo, ker ta v tem kraju je največ nese.

Zemlja je danes še največ vredna; tu je vsak sam svoj gospodar ter dela, kakor sam hoče. Ali nekaj moram pa le priznati, in sicer, da je začetek zelo težak in vem, da marsikateri premišljuje: bo šlo, ali ne bo šlo? In veliko jih je, ki prva leta gredo, ker ne morejo pretrpeti prvega, ki je najhujše: ostanejo le tisti, ki imajo bolj trdne živce in tako počasi gre naprej vedno na bolje.

Lansko leto smo imeli bolj slabo leto; bilo je zelo malo dežja, zato so bili tudi bolj slabi pridelki. Tukaj vse lepo raste, kar se vseje ali posadi, pa tudi dozori, če vmes slana ne pride. Ta nas pa skoraj gotovo obide; če ne spomladi, pa zgodaj na jesen, ker tukaj je bolj v severnem kraju.

Ta naselbina leži 15 milj proč od prvega mesta Cass Lake; torej imamo precej daleč do mesta, posebno v zimskem času je bolj slabo. Poleti je boljše, ker imamo miljo do Cass Riverja in tam pridejo s čolni ter vozijo v mesto. Tam se pride v raznih urah v mesto. Imamo tudi solo v bližini. Samo pošto imamo še prodalec, in sicer 6 milj; ali upamo, da bo tudi na tem kmalu boljše. Tudi draginja je tukaj kakor povsod.

Z velikanskim zanimanjem čitam list Glas Naroda, posebno v zimskem dolgem času, ker elino s tem se človek malo razvedri, ko prebira novice iz vseh krajev. List Glas Naroda je tu pri nas zelo priljubljen. Nobena slovenska družina ga ne bi smela pogrešati. Torej, rojaki, postanite vsi naročniki tega prekoristnega lista.

Zimo smo imeli precej mrazu; snega še ni bilo ravno preveč. Kakor izgleda, gre zima proti koncu, kaj, ki ga je in bo čital, mora spoznati, da je pisec pisal golo resnico, kakor se ne najde vsak dan v časopisu, ampak žalibog le premalo. Da bi se taki dopisniki večkrat oglašili, potem je upati, da bo slovenski jezik bolj ohranjen v tujini, kakor se pričakuje.

Ni čud ako se mladina potuje čez tam, jer ni slovenske cerkve in šole, saj se še tam, kjer slovenska cerkev in šola že 20 let stoji. Kje hočemo iskati vzrok? Moje mnenje je, da največ pri starih. Dostikrat se čuje, da ne velja slovenski jezik v tujini, ampak samo da se angleško zna, pa je dobro. Zraven pa ne pomisli, da kolikor jezikov zna, toliko oseb velja v govorih slučajih; saj se mnogi Američani sami pravijo: "The more languages you know, the better for you" (čim več jezikov znaš, tem boljše zate).

Želeti bi bilo, da bi vsi slovenski listi ponatisnili oni članek, kakor ga je Glas Naroda v št. 44. številki. Namesto, da bi se neki urednik glasila v Chicagi, ki se tiska za 13,000 članov, zanimal za take po učljive članke, se pa zanima rajše za nepotrebno žensko enakopravnost, ki je lani sijajno prepada na 13. konvenciji, in komaj je minulo nekaj mesecev, jo že zopet sili v ospredje. Upati je, da bodo ravno tisti možje zopet rekli: "Ne ženskega spola na 14. konvenciji, ker se brez njih popolnoma lahko izvri".

V soboto 23. februarja je imelo neko večje društvo posebno sejo v tem mestu. Razmotrivalo se je tudi o ženski enakopravnosti, toda vsi člani so enoglasno izjavili: ne! Upati je, da bodo tudi druga slovenska društva temu sledila in s tem dokazala, da se urednik glasila zastojni trudi s svojo resolucijo, ki je bila popolnoma nepotrebna.

Kadar bodo pa slovenske ženske imele svojo organizacijo, kakor jo imajo ženske drugih narodnosti, potem bodo pa brez vse resolucije lahko same odločevale ter ne bodo pustile, da bi se moški vmešavali v njih zadeve, kar bodo same lahko storile.

Ni moj namen s temi vrsticami koga razžaliti, ampak malo kritike ne škoduje, ako je umestna.

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA

5. JULIJA 1908

INKORPORIRANA

27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOSEPH PRIJATEL, 6232 Wash. Street, Denver, Colorado.
Podpredsednik: ANTON VODIŠEK, 424 Park Street, Pueblo, Colorado.
I. tajnik: FRANK SKRABEC, R. F. D., Box 17, Stock Yard Station, Denver, Colorado.
II. tajnik obecnega zapisnika: J. CANJAR, 4422 Grant St., Denver, Colo.
Blagajnik: JOE VIDETICH, 4485 Logan Street, Denver, Colo.
Zaupnik: JOHN PREDVOIČ, 4837 Washington St., Denver, Colo.

NADZORNI ODBOR:

1. nadzornik: JOHN GERM, 316 Palm Street, Pueblo, Colorado.
2. nadzornik: FRANK HENIGSMAN, 1230 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
3. nadzornik: MIHALJ KAPSCH, 508 N. Spruce, Colo. Springs.

POROTNI ODBOR:

1. porotnik: PETER MEDOŠ, Route 8, Box 166, Pittsburgh, Kansas.
2. porotnik: JOHN BOČEVAR, 514 West Chestnut St., Leadville, Colo.
3. porotnik: JOHN JAKŠA, Box 272, Louisville, Colorado.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKET, 4487 Washington St., Denver, Colo.

URADNO GLASILO:

GLAS NARODA, 52 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepisne zadeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

no to me je prignalo do tega, da ce izza gore. Pozdrav vsem Slovenkam in Slovencev v Ameriki. Slovenska I. M.

Roundup, Mont.

Tukaj v teh naselbinah se precej napredujejo, osobito v znanstvu nagajivosti.

Sedaj imamo polne roke posla, kajti iščemo po zemljavih novo državo, ki se je menda priključila k Združenim državam.

Ime nove države je okrajšano Mint. V listu "Glas Naroda" je čitati samo eno naselbino v novi državi in to je Klein. Upravištvu (Nadaljevanje na 5. strani.)

Oregon City, Ore.

Tukaj vam pošljem kratek popis iz našega strajkarskega kraja. Mesto izgleda sedaj kakor kako slabo jabolko. Vse je že zeleno, kakor drugod v najlepši spomladini, namu lepo solnce sije in dež namu toplo naše slabe čase. Tukaj je vsak po svojih opravilih; eni delajo, drugi iščejo dela, tretji hodijo na pikeet line.

Strajk je še vedno in gotovo bo še dolgo ter unija stoji trdno in družba se ne poda. Vedno išče delavce po časopisih, da plača po \$3.10 na 9 ur. Ne vem, kako to, da se dobiho še taki delavci, da gredo delat in ako hoče pošteno živeti, mu ne ostane drugega, kakor samo še skebski pečet.

Mi Slovenci smo lahko ponosni, da ni med našim narodom nobenega skeba.

Denar je gospodar, zato je tudi tukaj tako. V začetku je smel iti vsak na pikeet line, toda kar naenkrat so začeli moške zapirati in ko jim niso nič mogli, so zapirali ženske in sedaj pa že otroke. Drugikrat bo pa gotovo že kakšen baby moral okusiti njihov ričet.

Od tukaj jih dosti dela v Portlandu in ladjedelnici (shipyard). Kar je Avstrijecev, imajo bolj smolo, ker vsakega zapravljajo in če kdo reče, da je Avstrijec, najzanj dela. Ako jim papir pokaže, da je državljani, mu rečejo, naj počaka, in ko jih drugih dobe za dosti, pa pravijo, da naj pride jutri, ko pa zopet pride, je vedno tisti jutri.

Tako bomo živeli Slovenci vupanju do zadnjega dihleja ter bomo gledali, ako pride naše solih.

Ali bo Nemčija udarila na zapadu? v tej spomladi?

POZOR! Izgubljena je nemška ofenziva na zapadni fronti, namenjena, da se omogoči Hindenburgu obedovati v Parizu do aprila. Bogato nagrado za najditelja pri zavezniškem glavnem stanu.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 6, 1918 as required by the Act of October 3, 1917.

Različni vojaški in napol vojaški kritiki si prizadevajo na vse načine, da bi postali deležni goriomenjene nagrade in posledica tega je, da je bilo pričakovano — mnogoozmahnjene nemške ofenzive na zapadni fronti nadomeščeno z drugimi teorijami.

Ali je Nemčija radi svojih uspehov v Rusiji opustila vse svoje vojevanje, razen defenzivnega, na zapadni fronti, dočim se jača sama z živili in surovinami iz Rusije?

Ali je bilo zadnje oznanjevanje nemške ofenzive na Zapadu le napad s plinom, s katerim se je hotelo prikriti ruski maneuver?

Ali ne bo Nemčija veliko preje napadla v Macedoniji in v Italiji kot pa na zapadni fronti?

To in celo fantastična misel, da namerava močnejša Nemčija udreti v Anglijo preko Kanala — kaže negotovost, s katerim opazujejo vojaški kritiki zapadno vojno pozorišče, dasiravno bodo morda pričeli Nemci z ofenzivo še predno bodo te vrste v tisku.

Dvom glede nemške zapadne ofenzive zavzema različne oblike. Izvaja se naprimer, da je bil pred dvema leti napad na Verdun na svojem višku ter da se je pričel sredi zelo slabega vremena. V ravno isti dobi tekočega leta pa je vladalo na zapadni fronti naravnost idealno vreme. Po zunanji znamenjih je imela ofenziva pričeti vsaki trenutek.

Delavnost v zraku je dospela do murzličnosti, ki jo je opaziti pred ofenzivo. Nočni pohodi, katerih se je vdeležilo na tisoče mož, so se vršili od angleškega Kanala pa do švicarske meje.

Povsod so se vršila sporadična artilerijska obstreljevanja, dočim so govorili nemški ujetniki, katere se je ujele v teh pohodih, o intenzivnem vežbanju za bojno črto, o prekinjenju vseh dopustov ter o sličnih znakih prihajajoče ofenzive velikega obsega.

Kljub temu pa ni še videti te nemške ofenzive v času, ko pišemo to.

Zadnja šola mnenja domneva, da so uspehi v Rusiji izpremenili načrte Nemčije, če ni Nemčija že od prvega početka nameravala zapadnega "bluffa", da s tem pripravi gibanja na Istoku.

Prvič predvsem, kot misli "L'Echo de Paris", je bilo zadnje nemško oznanjevanje prihajajoče nemške ofenzive samoposebi znamenje, da ne bo nikake take ofenzive. Poveljujoči general ne gre ven na fronto bojne črte z megafonom ter svari sovražnika pred pretečim napadom. Nadalje pa tudi izjavlja newyorški list "Tribune".

Zakaj bi kajzer prekinil lahko plenjenje istočne Evrope v namenu, da išče druge verdunske odločitve na zapadni fronti?

Soglasno s poročevalcem "The New York Herald", se tudi v Londonu dvomi glede oznanjene zapadne ofenzive Nemcev. Z naravnost nasprotujoči si nazori prevladujejo tukaj z ozirom na najbolj važne predmete, tikajoče se vojne, — glede nadaljne nemške ofenzive v Rusiji in glede pričakovane ofenzive na Zapadu. Pariški poročevalci istega lista je enakega mnenja ter pravi:

— Domnevalo se je tudi, da so imela demonstracije na zapadu v glavnem namen odvrniti pozornost od razvojev v Rusiji. Tam je, kjer se hoče kajzer zopet opomoči.

Londonski poročevalci newyorškega lista "Tribune" gre še dalje ter pravi:

— Najti je nekaj vojaških kritikov, ki domnevajo, da bo sovražnik nadaljeval s svojo defenzivo na zapadu, izvemši le toliko kot bi moglo kako ofenzivno gibanje ojačati njega defenzivne postojanke. Ti kritiki domnevajo, da so centralni zavezniški opustili svoja upanja glede teritorialnih pridobitev ali velikih vojnih odškodnin na zapadu, da temelji njih edina upanja glede udejstevovanja do bičkov iz te vojne na prepričanju, da se lahko polavste Rusije ter jo reorganizirajo; da bi neuspešni ofenzivi na zapadu sledila reakcija od strani nemškega naroda, dočim bi defenzivna politika dovoljevala nemškim politikom nadaljevanje njih krika, da se bore centralni zavezniški proti agresiji in invaziji.

Nadaljno podporo dobi ta nazor v dejstvu, da Nemčija še vedno zaupa v zmogljivost svojih podmorskih čolnov, da oslabe zavezniške, da Nemčija še vedno podeduje vojaško silo Amerike in da upa Nemčija dobiti velike množine živil in rude iz Ukrajine.

Neki vojaški kritik v "Westminster Gazette" pojasnjuje položaj na naslednji način:

— Vse kaže, da je resnica to, da je pričel sovražnik smarati svoje šanse pri ofenzivi na zapadu kot zelo problematične. Prav tako gotovo pa smatra svoje šanse pri defenzivi kot — zelo dobre.

Človek, kateremu ni znana vojaška strategija, bi lahko smatral ugotovitev generala Focha proti poročevalcu lista "The New York Times" v Parizu za nadaljni argument, da ne bodo Nemci vpriporili napada na zapadu.

General Foch pravi, da ne morejo Nemci prodreti skozi Zakaj bi torej v takem slučaju napadali?

Približno isti način uganjanja je najti v nazorih Arnolda Bennetta, ki je poročal listu "The New York American." On pravi:

THOMAS W. PAGE, član tarifnega odbora Zdr. držav.

— Nemški generalni štab ne more imeti nikakega upanja na zmago. Nemške armade niso v tej vojni nikdar porazile armade, ki se je hotela boriti ter imela tudi material, s katerim se je mogla boriti.

Nasprotno pa so bile nemške armade zopet in zopet zadržane od čet, ki so bile manj vredne ter se jih je zopet in zopet potisnilo nazaj od arnad, ki jim bile enake.

Nemške armade niso bile nikdar uspešne razen proti armadam, ki so bile ali razorganizirane ali jim je pa manjkalo živil in municije. Če bi ne bilo ruske revolucije, bi bila Nemčija že neizogibno do sedanjega časa porazena in sicer brez vojaške pomoči Amerike.

Jaz smatram vsako, resnično razsežno nemško ofenzivo na zapadni fronti kot skrajno nevrjetno. Nemški generalni štab bi niti ne mogel izvesti udara proti — Italiji.

Drznen si izjaviti, da se bo nemški vojaški stroj pelomil, še predno se bo pomolil nemški politični stroj. Z drugimi besedami bo Nemčija preje pošla vojaška rezerva kot pa dobava novih živil.

Vzemimo torej, da zadržuje Nemčija svoj napad na zapadni fronti radi Rusije ali da ni nikdar resno mislila na napad na zapadni fronti. V tem slučaju najde človek majhno skupino kritikov, ki vedno bolj in bolj povdarjajo možnost nemškega udara na jugo-istoku, kateri udarec naj bi se potem razširil na Italijo in zapadno fronto, z napadom na Anglijo vred preko Kanala kot najbolj fantastično možnost. Londonski poročevalci lista "The New York Herald" navaja izjave italijanskih častnikov, ki so dali izraz bojazni, "da se bo vprizorilo napad na Beneško in Lombardijo, kakorhito bo skopnel sneg v gorah na severu. Nadalje je tukaj tudi macedonska fronta, katero je lahko napadasti preko Srbije ter zelo težko ojačiti preko Sredozemskega morja, ki je inficirano s podmorskimi čolni." Temu nasproti pa je dal general Foch izjavo svojemu dvomu, da bi Nemčija pričela s svojo ofenzivo v Rumunski in Macedoniji, jo raztegnila v zapadni smeri proti Italiji ter privedla po učenju zavezniškega odbora na balkanski fronti in v Italiji oprešene nemške čete na zapadno fronto, kjer sta Pariz in Calais dva najbolj zaželjena cilja.

Na drugi strani pa je neki "zavezniški diplomat" v Washingtonu soglasno z newyorški "Tribune" mnenja, "da bi bil pogled proti Francozom in Angležem zelo verjetno uvodno gibanje za operacije na Balkanu in v Italiji.

Nemčija očitno veruje v svojo moč in spretnost, da potisne macedonsko armado zavezničkov na morje ter zopet postavi Konstantino na grški prestol. To bi bili razmisleki manjše važnosti, kajti odločilni namen vsakega vojaškega gibanja mora biti vojaški samoposbi. Izjave zavezničkov iz Macedonije bi imelo torej za svoje opraviljenje oprešnjeje Balkana, kar pomeni kontakt Nemčije s Turčijo, od nevarnosti, da bi mogla sovražna armada pretrgati te zvezne črte med obema deželama.

Po mnenju polkovnika Repeatington, ki je preje pisal za londonski "Times", je strah kakšne invazije Anglije malenkosten. V svojem poročilu na newyorški "World" pravi poročevalec:

— Nobenega dvoma ni, da ima Nemčija stalno v mislih invazijo teh otokov ter da ima pripravljene vse tozadevne načrte. Sedaj prvič v tej vojni, pa ne moreta njena armada in mornarica misliti na boj na dve strani in ker je njena armada sedaj koncentrirana na zapadu, je njena mornarica najbrž koncentrirana za operacije v Severnem morju.

Nihče ne ve, kakšni so načrti Nemčije glede zapadne fronte, a če vsebujejo serijo velikih napadov na zavezniške armade, mi je težko domnevati, da slednjih ne bo ojačila ofenziva na morju.

Velika nemška ofenziva na zapadu proti zavezniškim armadam bi lahko stala sovražnika od 500 tisoč mož navzgor, ne da bi bila po potrebi uspešna. Izkrcaje v Angliji bi morda povzročilo sorazmerno majhne izgube in škoda, katero bi povzročila sila, ki bi prodrla v London, bi bila nemadomestljiva. Nevarnost za nevarnost, žrtve za žrtve: invazija teh otokov ne nudi najbrž več rizika kot pa velik udarec proti našim armadam, vendar pa obljublja večje uspehe.

Vspričo vseh teh možnosti pa najde človek, vsaj v literaturi preteklega tedna, vendar prevladujejoče naziranje, da se Nemčija pripravljala na udarec na zapadu. To je naziranje Filipa Gibbs, enega najbolj znanih poročevalcev na zapadni fronti. To je tudi naziranje Frank H. Simmondsa, Hilaire Belloc-a, tajnika Bakerja in polkovnika Harvey. izdajatelja "The North American War Weekly". General Malletter, vojaški kritik pariskega "Tampa" se nagiba na isto stran, celo če bi Nemci imeli le namen "krvavo ponizati mlade ameriške divizije, ki se ne nahajajo na črti, prodreti skozi del angleške fronte ter s tem pokazati, da je nemška armada še vedno v stanju priprave z močno inčivno.

Lorain, Ohio.

Umrl je družini Belošček sinček Jožef, star sedem mesecev.

Laurium, Mich.

Rojenice so se oglašale v družini Jespa in Frančiška Sedlar. Puštile so krepkega sina, ki je pri krstu dobil ime: Albin William.

Iz stare domovine

Razmere železničarjev.

"Edinost" je prejela od nekoga slovenskega železničarja sledeči dopis:

Naša razna izvajanja v "Edinosti" so prinesla težke dneve gotovemu delu nemškega uradništva pri železnicih na naših tleh. Verjamemo prav radi, da je to posebno zadelo razne volkarovce ter vsenemške pionirje, ki so si vedno predstavljali, da bo slovenski človek molče prenašal vse gube in trpljenja narodnega preganjanja. Ne, tako daleč pa ni prišlo, kajti ravno v naših člankih o železniški miselnosti, boljše ročeno: o materialnem in duševnem zlu našega železničarstva smo menda dovolj povedali, kako so Nemci začeli z nami postopati, kako so hoteli na naših tleh izpodkopati našemu narodu vse, celo njegov obstoj. Ker smo pa imeli korajžjo, da smo v mirnem slogu napisali par resnic, par argumentov in pa tudi končno nekoliko zahtev po remedurji, po pravičnosti, razkožili so se razni nemški lističi ter zavpili, da je bilo strah. Na čelu vsem pa je stal oni list, ki sploh ne pripoznava drugih narodov razum Nemcev za edino oblagodarni rod, to je "Grazer Tagblatt".

Danes mu hočemo odgovoriti, seveda le toliko, kolikor se odgovarja ljudem, ki drugače ne razumejo nego resno besedo. Zalekli so se v nas s kolonom, z nateleevanjem, z očitanjem veleizdajstva itd., zalučali so nam torej v obraz vse, kar premote njih pamet, povrh pa nam še odrekajo vsako, tudi najprimitivnejšo in najzujajočo pravico na naših tleh. Odgovor bodi torej oster in pa tako doneč, da bodo končno pri "Grazer Tagblattu" razumeli ter stisli glave vzbujenega naroda jugoslovanskega, da se vzbude tudi oni iz vsenemškega sna ter da končno začno razumovati težnje drugih narodov, ki tudi hočejo končno živeti v miru — ne pa v preganjanju.

Članek, ki očitno pohaja iz nekakega nemškega urada na naših tleh, si je s silo hotel pomagati z lažnimi, obrekovanji in drugimi takimi sredstvi. Da, da, kjer ni pravičnih sredstev — pa naj namen poveljuje vsako sredstvo. Mož si je namreč izmislil prav lep načrt, ampak ni pomislil, da je vse njegovo pripovedovanje umetna stavba. Trdi namreč, da se je organizacija jugoslovanskih železničarjev ustanovila šele na inicijativno in pa na podlagi raznih dogovorov na slovenskem častnikarskem kongresu v Ljubljani leta 1908. Naštevta tu različne Rusije itd., sploh napravila vse grozno dobro informiranosti. No, seveda, saj on je bil prav gotovo poleg — kako pa bi naj bil zgovoren slovenski častnikarski kongres brez sodelovanja "Grazer Tagblatta"!

Vprašamo torej dopisnika v grškem listu, naj le brž pove, kdaj in v kateri seji na kongresu se je govorilo o jugoslovanski železničarski organizaciji? Ako nam to pove, potem je pa res dobro informiran. Dalje naj tudi navede dan in vrsto, ko se je sklepalo o žalostnih septembrskih dogodkih v Ljubljani: Kosmatra vest in pa njegovo srečo najbrž ne dajeta drugega orožja v roko, nego taka in enaka nateleevanja na škodo slovenske in slovenske inteligence — saj drugače je nepojmljivo, kako spraviči v sklad obkrogne, demonstracije in pa železničarsko organizacijo. Da se boljše spomni, mu hočemo pomagati. Ali so mu znani razni napadi na mirno zborniško Slovenec v Ptujtu in drugje, ali pojmi še na slovenskih tleh izvajajoče nemške študente? To so vzroki demonstracij — ne pa kongres ali pa celo mi železničarji. Seveda dopovse vsake lopovščine jako nerad spominja — to velja tudi za "Grazer Tagblatt".

Vse v starem tiru.

"Edinost" piše: Primorski Slovenci, četudi bi živeli ne vemo kako dolgo, se bodo vedno spominjali tistih časov pred vojno, ko je državna železnica pod palčkom nemških volkarov zastavljala vse svoje sile, da bi kar najhitreje stanovljeno ministrstvo za socialno skrb je poklican svetniški tajnik pri vrhovnem sodišču, dr. Jan-ko Lajec. Temu ministrstvu je bil pridelen finančni komisar Ivan Klemenčič, ter bil obenem imenovan ministrstvom konceptistom van ministrstvom, Neslov in znano, čaj sekijskega sbetnika je pridelen ministrstvom tajniku v ministrstvu za notranje stvari dr. Ignaciju baronu Ruber, ki je pred leti služboval tudi v politični upravi na Kranjskem.

Ivan Hribar v Ljubljani. Kakor se javlja iz Ljubljane, se je bivši ljubljanski župan, Ivan Hribar, po dolgi, mučnih preganjanjih pred kratkim vendarle vrnil v Ljubljano, kjer ga je prebivalstvo pozdravilo kar najprijetneje.

Za sestanek vseh naših poslancev.

Zaderski "Narodni List" priporoča, naj bi se r po vzgledu Čehov v sestali tudi vsi naši jugoslovanski poslanci na skupno posvetovanje. Sestali naj bi se predstavitelji Jugoslovancev iz obeh držav monarhijske, kakor tudi iz Bosne-Hercegovine, da zavzemajo stališče napram načelom za sklep trajnega mira. O tem bo odločal Jugoslovanski klub na Dunaju. Največa potreba v tem času je, da se čuje iskren in resničen glas narodov, ker samo na iskrenosti in resničnosti more sloneti trajen mir.

Engelbert Pernertorfer.

Dne 8. januarja so izročili na Dunaju zemlji zemске ostanke Engelberta Pernertorferja, predsednika poslaniške zbornice in menda najvrednejega moža na čelu avstrijsko-nemške socialne demokracije, moža široke naobrazbe, širokega obzorja in plemenitega po svojem srcu. Pokojni Pernertorfer je bil izrazita politična individualnost, mož neprisone do slednosti, ki ni trasigiral, no je branil svoja politična in kulturna sročajna in politična naziranja. Bil je socialen demikrat in svobodujak. To je potrdil tudi v svoji smrti — pokopal si ga (na njegovo izrecno željo brez duhovnika. Ali bil je blagega srca, plemenit in nenavadno ljubeznjiv z vsakomur. Zato so izrazi sočutja prihajali od bseh strani brez razlike političnega mišljenja. Po pravici so naglašali govorniki pivo-dom pogreba, da je imel Pernertorfer pač mnogo nasprotnikov, sovražnika pa nobenega. Bil je pravičen tudi napram političnim nasprotnikom, kar je vsikdar dokazoval tudi kot podpred. zbornice. Pobijal je druga mnenja, ali spistoval jih je obenem. Zato ni bil nikdar oduren, nikdar žaljiv, in zato so ga spoštovali in ljubili vsi. A naglašali so še nekaj drugega. Bil je med voditelji socialistične internacionale, in pri tem vendar nacionalen Nemec — nacionalen seveda v plemenskem smislu. Predsednik Gross je naglašal, da je bil pokondar začetnik vseh tlačenih, a vendar zvest svijemu narodu. Tudi posl. dr. Ellenbogen je povdarjal zvestobo Pernertorferja do svojega naroda. In zapeli so mu tudi zbir: Ein Sohn des Volkes. (Sin naroda). To smo hoteli podčrtati na naslov vse socialne-demokracije: najboljši, najplemenitejši med njimi jo je uel: kako se dajo mednarodna stremjenja spajati z ljubeznijo do svojega lastnega naroda. Mednarodni socialni demikrat — se je vsikdar vzpel visoko, ko je brnil gelitivne pravice avstrijskega nmetstva. Pernertorfer je bil nekakaj pristaja nemškega radikalizma. Zrevolucioniral se je v socialne demikrata. A ne iz edolostnosti, marveč iz postojnega izpoznanja. Ni se pa zrevolucioniral do nezvestobe do svojega naroda. Take jasne vzore naj posnemlje tudi naša socialna demokracija! Spoštujte tudi munnja drugumljenikov v lastnem narodu in bodite zvesti sinovi svojega naroda: ne le z besedo, ampak tudi z delanjem, odkrito in brez obzirno napram vsakomur. Potem bo marsikaj drugače in boljše med nami.

Vojaški pogreb v Trstu.

Mornariški podčastnik Adolf Ivančič, rojen leta 1882, je dne 9. januarja vsled neke nezgode utonil na pomolu III. Pogreb se je vršil 11. januarja ob 2. uri popoldne iz c. in kr. garnizijske bolnišnice šte. 9 na voj. pokopališče.

Za povrnitev internirancev itd.

Da se onini osebam, ki so bile internirane ali konfinirane, pa so sedaj izpuščene na svobodo, ter begumcem omogoči, da se čim prej povrnejo v svoja stara bivališča, se je odločitev v vseh tozadevnih prošnjah poverila posebnim komisijam, ki bodo sestavljene iz zastopnikov pristojne politične oblasti in pristojnega armadnega poveljništva. Te komisije bodo reševale nove prošnje, jemale ponoven pretres tudi one prošnje, ki so bile že odbite, ter onim osebam, ki se jim dovoli vrnitev v stara bivališča, izdajale tudi potrebne liste. V slučaju, da vrnitev ni bila dovoljena, se more prizadeta stranka pritožiti na ministrstvo notranjih zadev.

Paroka. V Škvednu se je poročila gđ. Gizela Godina z g. Leopoldom Torošem. Bilo srečno!

Imenovanja v ministrstvih. — Okrajni komisar v poljedelskem ministrtvu dr. Fran Vodopivec je imenovan ministrstvom podtajnikom. V službah in v novo u-

Rokni minitstva so na "Glas Naroda", najbrž slovenski časnik v Zdravstveni drinaki.

Kaj in kdo so Slovenci

Zgodovinski uvod. — Slovenci so severozahodni del južnega slovanstva in ostanek nekdanje mogočne veje, imenovane "Slovani", ki je zasedla pokrajine med panonskim ovinkom Donave in Jadranskim morjem in prodirala pri tem na zahodu daleč v alpske dežele.

Kdaj so se predniki Slovencev prvič pojavili na tleh, ne vemo.

Prvi, toda ne prav zanesljivi sledovi bi kazali, da se je začelo njih prodiranje čez Donavo k Blatnemu jezeru in Savi že v — Kristusovi dobi. Toda to prodiranje se do sedaj ne da niti zgodovinski niti arheološko točno dokazati.

Vedno ponavljajoče se teorije o avtohtonizmu Slovanov v Alpah nimajo podlage; tu so prebivali pred Kristusom ostanki Ligurov, ilirski, retski, galski rodovi in ostanki starih anarijskih plemen.

Pač pa se je od konca VI. stol. kraj napolnil s Slovani. Leta 551 Jordanis za njih še ne ve, ker mu je meja Slovanov črta od Visle do dolnje Drave, toda l. 595 se je že bojeval bavarski Tasilo s Slovani nekje na Koroškem in od leta 600 beremo, da so pretili Italijo.

Najbolj se je Slovanom olajšal prihod po odhodu Longobardov v Italijo leta 568.

V dobi prvega intenzivnega naseljevanja je bil kraj, ki so ga zasedli predniki Slovencev, znatno obsežen, ni pa bil povsod gost in samo s Slovani poseljen. Na vzhodu in severu je bila meja — Donava (dasi je češkoslovaški rod najbrže prestopil tudi desni breg), na zahodu črta, ki gre od Linca čez Wels na Travn, Dachstein, — Radstattske Ture, Gross-Glockner, Dreiherrnspitz in — odtod čez vzhodni kos Tirolske do Imichena in do Vidma.

Zasedli so teroj južno polovico Dohajega Avstrijskega, celo Štajersko, Koroško, Kranjsko, Goriško in Gradišansko, lienski kos Tirolske, saleburški Lungau in južno-vzhodni del Gornjega Avstrijskega.

To potrjujejo tudi imena krajev, zgodovinska označba kraja pod imeni "Selavinia" in vrsta izrečnih poročil o slovanskih naselbinah.

V notranjosti tega ozemlja navajajo viri ob hrvaških kolonijah nekatere stare rodove, kakor — Duljebe, Suslee in Stodorane.

V prvi dobi svojega zgodovinskega življenja so prišli Slovenci pod težki jarem avarski, katerega pa jih je osvobodil SAMO (623—658). Zato pa niso mogli vzdržati napadov Nemcev, ki so prihajali iz Bavarskega.

V začetku vidimo tudi tu odpor, toda ta je bil hitro strl, slovenski vojvodi postajajo bavarski vazali (od leta 745, definitivno od leta 772), pozneje podložniki Frankov (od leta 788) in Furlanskega, in kot posledica vsega tega je prišla hitro germanizacija Slovanov; največjo ulogo je imela pri tem cerkev, ki je prinesla deloma iz saleburške škofije, deloma iz Ogleja krst, spojen pogostoma z — germanizacijo.

Slovansko škofija velikomoravska ni dolgo trpela in ni imela vpliva.

Od VIII. stol. so se začeli alpski Slovani, ki so pred tem že prodrli čez zgoraj imenovane meje, umikati, posebno na severu med Karantanijo (Koroškim) in Donavo, v pravi, takozvani Vzhodni Marki. Tu na severu se je posebno močno prišla nemška kolonizacija pri Donavi, potem na Litvi in Muri, na Koroškem v kraju pri Celovcu in ob gornji Dravi (sicer je prodirala po tej reki sami malo), dalje v kraju pri Blatnem jezeru, in da ni bilo Madjarov in bavarskega poraza leta 907, bi bilo nemstvo pač poplaval vso Panonijo in pospešilo germanizacijo Podravja.

Nemška meja bi danes ne bila na gornji Rabi, ampak na dolnji Savi.

To so preprečili Madjari, toda panonsko slovanstvo je podleglo v teku časa z malimi izjemami njim. Sicer se da hitrost, s katero so se alpske pokrajine germanizirale, pojasniti s tem, da Slovanov v severnih, alpskih pokrajinah Vzhodne Marke ni bilo nikdar mnogo, da so živeli v raztrganih naselbinah, pač že v začetku pomešani z — nemškimi naselbinami.

Ko je Pribina ustanavljal v Panoniji cerkve, ki jih je posvečeval solnograški nadškof Liuftram, beremo v seznamu prisotnih vladik iz leta 850 poleg 15 slovanskih tudi 43 nemških imen in spoznamo vrsto naselbin z nemškimi imeni. Slovanstvo torej tu ni bilo močno in kompaktno in ni čuda, da nam izginjajo zadnji ostanki Slovanov v obeh Avstrijah že v XII. stoletju. Kompaktno so prebivali najbrže samo na jugu v Korantani in Karintiji, tam, kjer so se ohranili do danesnjega dne.

Meje slovenstva. — Danes zavzema slovenstvo pred vsem vso deželo Kranjsko (izvzemaš nemški otok kočevski) sever Istre, Goriško, videmski kos Furlanskega, južnovzhodni del Koroške, južno Štajersko in mali del zahodne Ogrske (v železni in zaladski stolici).

Razen te celotne oblasti, ki je močnejše pretrgana samo na severozahodnem kosu, je še ločen otočec na Ogrskem v somodski stolici in to v Tarani, blizu Mure na jugu od Somodi, kjer so leta 1900 našli 1,597 Slovencev poleg 764 Madjarov (uradna mapa Baloghova ga nima).

Ravno tako so mali slovenski otoki v notranji Istri. Nasproti temu vidimo zopet v notranjosti cele dežele na severu in vzhodu mnoge nemške otočce in na jugu v okolici Kočevja velik otok, ki je sestavljen iz cele vrste nemških naselbin.

Tudi severna slovenska meja je, kakor vzhodna na Ogrskem, danes v veliki nevarnosti, da se raztrga. Tukaj nastopajo v zadnjem času Nemci na Koroškem in na Štajerskem, kjer imajo v rokah — urade in sole, tako, da Slovenci glavno v koroški deželi močno padajo.

Na Koroškem se je leta 1890 priglasilo 101,050 Slovencev, toda leta 1900 že samo 90,495 in Slovenci se bojijo, da bo prihodnja generacija germanizirana.

Na Štajerskem, kjer so leta 1850 našli 642,194 — Nemcev proti 363,750 Slovencev (torej več nego tretjino) so leta 1900 uradno našli 902,343 Nemcev in 409,521 Slovencev, tako da so Nemci v teku 50 let narasli za 40,5 odstotkov, Slovenci pa samo za 12,5 odstotkov.

In dasi niso uradne številke zanesljive, se vendar velika izguba ne more tajiti. Slovenci v vseh deželah razen — Kranjske neprenehoma padajo.

Najbolj v nevarnosti je koroška in štajerska meja med Arvecem in Radgono, kjer se Slovenci neprenehoma in rapidno umikajo na jug in držijo samo v gorah.

Na Ogrskem ne nazadujejo, dasi so v zelo neugodnem položaju. Sicer pa Slovenci tudi na Kranjskem samem le malo nazadujejo.

Statistika. — Poleg Lužških Srbov so Slovenci najmanjši slovanski narod in izgubljajo vsled svojega težavnega položaja, ker so na eni strani hudo stiskani od Nemcev, na drugi od Italijanov in na tretji od Madjarov, — razmeroma največ, oziroma na njihovo napredovanje je relativno neznanost.

V Avstriji so jih leta 1880 našli 1,140,304, leta 1890 1,176,672 in leta 1900 samo — 1,192,780; na Ogrskem so jih leta 1890 našli v zahodnih stolicah 94,993 (na Hrvaškem in Slavonskem 20,987); leta 1900 jih pa statistika ni posebe štela.

Celotno štetje za l. 1900 Slovencev:	
V Avstriji	1,192,780
V Italiji	35,000
Na Ogrskem s Hrvaškim	102,000
V Ameriki	100,000
V ostalih deželah	20,000
	1,449,780

Trstenjak jih je našel (štel je manj Ogrov) 1,416,580, St. Klima 1,444,364.

Seveda bo tudi v našem številu treba popraviti število Slovencev v Cislajtani.

Na Koroškem jih cenijo izvedenci približno za 40 tisoč več, nego jih je našela statistika. In v Trstu in okolici, kjer jih je leta 1900 našela statistika samo 16 odstotkov proti 70 odst. Italijanov, je bilo leta 1907 odanih za slovenske kandidate (eden je tudi zmagal) več slovenskih nego italijanskih glasov.

Celotno lahko računamo Slovence okroglo na eden in pol milijona duš.

Vkljub temu malemu številu se ni treba Slovencev bati popolnega propada, ker imajo vsaj eno politično ozemlje v svojih rokah — Kranjsko, — samo če bodo znali okrepiti v ljudstvu narodno zavest in še bolj povečati njegovo omiko. Njih stališče je za Slovahe neizmerne važnosti, ker zabranjuje Nemcem združitev Adrije s — Severnim morjem.

Kar se tiče omike, stojijo Slovenci v Avstriji pred Poljaki, Rusi in Srbohrvati, ker imajo samo 23,9 odst. analfabetov, oziroma 68,5 odst. pismenih ljudi.

Ostali statistični podatki so na kratko ti: Razmerje spolov pri Slovenceh kaže 1032 žen na 1000 mož. — Starostna razdelitev kaže pri Slovenceh manjše število mladih in višjo starost; oženjenih, oziroma omoženih je 32,2 odst. pod normalom.

Kar se tiče prirastka, nas preseneti v zadnji statistiki premali odstotek prirastka na Kranjskem, zakaj v teku 10 let je znašal samo 1,84 odst. proti celemu absolutnemu prirastku Avstrije v višini 9,44 odst. In na Slovence same pripade še manj, to je 1,37 odst.!

Vidimo torej močen zadržek razvoja, katerega vzrok je deloma odnarodovanje, izselitev v tujino, deloma tudi napačno štetje.

Kar se tiče konfesije, so Slovenci skoro izključno katoliki. Na Kranjskem je bilo leta 1900 katolikov 99,7 odstotkov, in če primerjamo konfesijo z narodnostjo, — pride pri Slovenceh 99,9 odst. katolikov, torej skoro celih 100 odstotkov.

Po poklicu je 75,4 odst. zemljedelcev, 13,4 odst. obrtnikov, 3,50 odst. trgovcev in 7,7 odst. v javnih službah.

Diferenciacija. — Jezikovno so sicer Slovenci precej diferencirani, toda ta diferenciacija se ne javi globoko. Za različne posamezne narodnostne skupine rabi narod večinoma samo geografska imena, in to bodisi po političnih mejah: — Kranjci, Primorci, Korošci, Goričani, Štajerci, — ali pa še bolj lokalna po ortografskih in hidrografičnih razmerah posameznih krajev.

Na Štajerskem prebivajo Pohorjanci, Murski in pa Dravski Poljanci, Haložani; — na Kranjskem Gorenjci, Dolenjci, Notranjci, ki se razlikujejo med seboj tudi — dialektično.

Severno od Mure je zanimivi tip Prekmurcev. Na severozahodu Istre do Dragonje bivajoči Savrini ali pa Brežani so po Rešetarju še čisti Slovenci, tako tudi Berkini na severu Istre. Zato so Fučki, njih sosedi na jugu v okolici Buzeta kajkavski in Čaki štokavski Hrvati.

(Naslednje strani 9. strani.)

MOSKI.

Ako trpite na slabih živcih, oslabelosti, izgubljenju živahnosti in energije, žledčnih in tednih boleznih, splošni slabosti, potanju počuti ali kaj drugega. Potem naša najnovejša iznajdba **JUVITO TABLETE**, narejene iz najboljših, čistih zdravilnih bilk ki rastejo ve vseh krajih sveta, dale vam bodo hitro in gotovo pomoč. Pošljite 1 dolar za eno ali 5 dolarjev za šest skateli. Ako želite zavarovano potem pošljite 10 centov več.

Naslov:

JUVITO LABORATORY,
South Hill Branch 5, Pittsburgh, Pa.
Opomba. Radl vam pošljemo na zahtevo vzorce in navodilo knjižico.

Slovenske vesti.

Eveleth, Minn.

Umrla je Mrs. Jennie Kostak, stara 43 let. Pogreb se je vršil iz cerkve sv. Družine. Pokopna zapuščila soproga in 11 otrok, od katerih najstarejši je 18 let star.

38 potrjenih fantov bo vpoklicanih, da izpopolnijo mesta, ki so nastala prazna. Med njimi so: E. Čekliš, Tony Ahlin, S. Dondić in A. W. Indihar.

Marko Drašković je bil aretovan od lovkega nadzornika, ker je imel pri sebi puško brez postavnega dovoljenja. Obsojen je bil na globo 27 dol. 50 centov.

Aurora, Minn.

Edward Krompasky ima tukaj to prednost, da je on prvi mladeneč iz tega kraja, ki je šel v Francijo. Pisal je od tam že več zanimivih pism svojim prijateljem.

Gilbert, Minn.

Za mestnega blagajnika bo kandidiral pri prihodnjih volitvah Peter Kraker, solastnik tvrdke Kraker Mercantile Company.

Chisholm, Minn.

Med fanti, ki so bili potrjeni k vojakom in so odrinili v taborišče, se nahajajo tudi sledeči: R.

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO Salda, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNINI:

GREGOR J. PORENTA, Box 173, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

RUOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne boče oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Besonović, St. Pabicher, John Kosegel, da je ameriški državljan, zato, da je dobil dovoljenje za lov. Zaplenili so mu dve puški.

Hibbing, Minn.

Math. Najtič je bil obsojen na 15 dolarjev in stroške, ker je pri-

Rokajl naročajo se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Iz zakladniškega urada.

HRANI IN POSOJAJ SVOJE PRIHRANKE

STRICTU SAMU.

On jih potrebuje sedaj! Vi jih boste potrebovali po vojni.

KUPUJTE

VOJNO VARČEVALNE ZNAMKE
OBVEZNICE VLADE ZDRUŽENIH DRŽAV.

Mesno štiri odstotne obresti, plačljive na četrt leta. Lahko pričnete

S PETINDVAJSETIMI CENTI. Če kupite varčevalno znamko Združenih držav.

Vaš poštar, vaš bankir, vaš časopis in številno drugih prodajalnih agentur vam bo povedalo vse glede teh znamk. Oglejte si jih!

TO JE VAŠA DOLŽNOST.

TO BO OHRANILO ŽIVLJENJE

TO BO IZVOJEVALO VOJNO

Ako se bodo rojaki odzvali našemu klicu v polni meri, v korist samim sebi, in slovenskemu narodu za ugled, bomo imeli obilo dela in skrbi brez zaslužka, toda v veseljem smo pripravljeni za velevažno stvar storiti vse, kar je v naši moči.

Na celem svetu se dandanes ne more denarja bolj varno in obrestonosno naložiti, kakor v vojno-varčevalnih znamkah Združenih držav. Vsak jih zamore dobiti v vrednosti en tisoč dolarjev, in ne več. Sezite po njih brez odloka, vsak po svoji moči.

Kadar nam pošljete denar, priložite 16 centov v znamkah za poštino registrirane pisma, v katerem vam bomo poslali znamke.

Pripravljeni smo tudi vojno-varčevalne znamke hraniti pri nas, in v takem slučaju se nam naj pošlje poleg denarja za znamke le 3 cente za poštino pisma, v katerem bomo poslali potrdilo.

Vašo naročilo naj bode podpisano s lastnoročnim podpisom istega, ki bode kupil znamke.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

TVRDKA FRANK SAKSER

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Nemški socialisti in vlada.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 6, 1918 as required by the Act of October 3, 1917.

NEMŠKI SOCJALISTI SO V DRŽAVNEM ZBORU KRITIZIRALI VLADO ZARADI VOJNIH OPERACIJ V RUSIJI. — NEMCIJA IN AVSTRIJA SE TEPETA ZA PLEN. — NAPAD NA KANCLERJA.

London, 4. marca. — Berlinsko poročilo, katero je odposlal iz Amsterdamu Reuterjev poročevalec, pravi, da je v petkovi seji nemškega državnega zbora neodvisni socialist Vogtherr napadal "nesramno vojno politiko" — nemške vlade.

Nemški ultimatum ni sposoben, da bi vstvaril pogoje miru in prijateljstva z Rusijo, — je izjavil poslanec. — V slučaju ukrajinskega miru se Nemčija in Avstrija že pripravljata za plen. Vojna, katero vodimo v Rusiji, ki se ne brani, služi samo lastninskim razredom v prizadetem ozemlju.

V Litvinski nismo dosegli moralnih pridobitev. Litvini se potegujejo, da bi pripadali zopet Rusiji.

Nam ni dovoljeno, da bi vedeli za resnico. Domovinska stranka zasleduje krvoželjno propagando proti zunanjim državam. Militaristični kasti smo prodali telesa in zemljo. Zasledujemo nesramno vojno politiko. —

Pri tej točki je predsednik pozval govornika k redu, toda zahteval je, da se mu dovoli nadaljevati govor.

Visoke plače v municijskih napravah, — je rekel Vogtherr, — so koruptivne plače v namenu, da se delavci vzdrže pri dobri volji v interesu nadaljevanja vojne.

Nemški kancler dobiya iz Bavarske pošiljano hrano, kar je protipostavno.

Po drugem prekinjenju je poslanec obdolžil enega admirala in poveljnika v Swinemuende, da sta si prisvojila konfiscirano hrano.

Državni kancler pravi, da se Belgija ne sme več vzdigniti za naše sovražnike; toda celo pred vojno je bilo to njeno stališče, katero je ovrгла krivica, katero je storila nad njo Nemčija s tem, da je kršila belgijsko nevtralnost.

Kako se naj tedaj zjamčijo bodoče pogodbe, da je proti pogodbam priznan običaj, da — potreba ne pozna pogodb?

Balfour je jasno povedal, kaj zunaj narodi pričakujejo od nas. Toda kancler se še ni jasno in nedvoumno odpovedal Belgiji.

Vogtherra so prekinili klici neodvisnih socialistov: "To je resnično" in je potem nadaljeval:

— Državni vice-kancler pl. Payer je samo kolo v mašineriji. Naša vlada je popolnoma odvisna od vodilnega orodja, ki je še vedno v rokah junkerstva. Do naroda ne more priti rešitev, dokler ne pomete z zatiraleci in ne vzame v svoje roke svoje usode.

Poljski poslanec pl. Trampszinski je izjavil, da se postopa s Poljsko slabše kot s sovražniško deželo, nakar je podtajnik Lewald rekel, da so Nemci storili velikansko delo v prid poljske kulture glede šolske administracije itd. Priznal pa je, da "so sreča naroda z Rusijo".

MRS. A. PHILIPS, žena novega nizozemskega poslanika v Združenih državah.

Ženske v vojni.

Julia Ward Howe in "Bojna himna republike".

Množica zmučenih in prašnih misli na predlog duhovnika, a vojakov Združenih držav se je po-časni pomikala po cesti, ki je vodila iz Washingtona v vojaško tabo-rišče. Neki voz ob strani ceste je obstal ter čakal, da so šli vojakji mimo. Ženska nežnega obraza, ki je sedela v vozu, je opazovala izmučene vojake. Da jim olajša težavni pohod, jim je pričela peti znano pesem "John Brown's Body".

Izmučeni vojaki so pričeli popevati to pesem in korakali so naprej veliko bolj pogumno ob zvokih pesmi, ki jim je lajšala pot. Neki duhovnik, James Freeman Clarke, je zapazil učinek na korakajoče. Ohrnil se je proti pevki, ter jo vprašal:

Mrs. Howe, zakaj ne spijete par besed, ki bi bile vredne, da se jih poje ob tako navdušujočih zvokih?

Julia Ward Howe, znana filantropistka, je komaj za trenutek

mislila na predlog duhovnika, a melodija ji je ostala živo v mislih. Nezvestno se je pričela v njenem duhu razprejati ta pesem. Njena hči pa pripoveduje naslednjo živahno povost o tem, kar je sledilo:

Ko se je prebudila naslednje jutro in čakala zore, so ji zazvenele na uho besede:

Moje oči so videle slavo prihoda Gospoda!

Čakala je, dokler ni glas izzvenel. Nato pa je skočila iz postelje, zgrabila za papir in svinčnik ter pričela pisati v jutranjem mraku pesem "The Battle Hymn of the Republic".

Tako je bila rojena pesem, ki je spravila na noge celi svetovni del ter napolnila srca milijonov vojskujočih se mož z novim navdušenjem. Napev "John Brown's Body" se je čudovito prilagel neki drugi stari napev besedam nekdanje himne "Star Spangled Banner".

Zaprte zahteva takojšajo odpono, kajti ako se zanemari, se bnavadi pojavijo še druge bolezni. Kadar gledate za dobita in učinkovita sredstvom v ta namen, vzemite Severovo jetrne kroglice, ki so izkazale svojo vrednost v mnogih slučajih, pri katerih so zaprtje, neprehajljivost in jetrne bolezni, poglavni simptomi. Vsako noč se vzamejo tri kroglice in učinek zadovolji vsakogar. Kupite steklenico za 25 centov v katerikoli lekarni. Poskusite.

Glavobol je zelo vznemirljiv simptom, ki spremlja razne bolezni. Ta koj se mora najti varok in se mora zdraviti. Ako pa hočete odpraviti glavobol in odstraniti bolečine, morate vedno imeti pri rokah Severove praške za glavobol in nevralgije, kajti s temi je takojšnja odpono zagotovljena. En zavitek zadostuje, da se preženejo bolečine. Cena je 25 centov za škatljo, ki vsebuje 12 praškov. Dobi se pri vseh lekarnarjih.

Kašelj je zdaj v tem času ravno tako neprijeten kot v vsakem drugem času. Zaradi tega je umestno za vsako družino, da ima vedno pri rokah zdravilo proti kašlju. V ta namen priporočamo

Severa's Balsam for Lungs

(Severov balsam za pljuča), ki je prijetno in učinkovito zdravilo proti kašlju za otroke. Dobro je tudi za zdravljenje hripavosti, prehlada, boleznim v grlu in za odpravo kašlja in influence in vnetja sapnika. Cena je 25 in 50 centov in se dobi v vseh lekarnah.

ki je izvrstno za kopanje otrok. Može je hvalijo, da je izbrano za briti in ženske je porabljaljo za fino kožo. Zaradi tega je rabijo kot zdravilo pri raznih izpuščajih. Ena poskušnja vas bo o tem prepričala. Imajte je vedno pri rokah. Cena je 25c

Čistost je najvažnejši pogoj, ki vam zagotovi dobro zdravje. Posobno ustna duplina mora biti antiseptično čista. V ta namen priporočamo Severov Antiseptol, ki je izvrstno antiseptično sredstvo za umivanje ust in za grgranje. Poskusite za umivanje nosa in ušes, za čiščenje ran in za zdravljenje raznih izpuščajev. Steklenica tega zdravila bo trajala dolgo časa, ker se rabi vedno razredeno z vodo. Cena je 35 centov za steklenico in se dobi povsod v vseh lekarnah.

Milo za zdravljenje in toletne namene mora biti zdravstveno izdelano in zaradi tega vam resno priporočamo dobro znano milo takolimenovano Severovo Zdravilno milo za kožo, ki je izvrstno za kopanje otrok. Može je hvalijo, da je izbrano za briti in ženske je porabljaljo za fino kožo. Zaradi tega je rabijo kot zdravilo pri raznih izpuščajih. Ena poskušnja vas bo o tem prepričala. Imajte je vedno pri rokah. Cena je 25c

Dopisi

(Nadaljevanje z 2. strani.)

"Glas Naroda" ima že tam svoje- ga zastopnika po imenu Gregor Zobeč.

Nova država je najbrže popolnoma slovenska, kajti drugi narodi ne vedo zanjo. Če je temu tako, potem smo pa na konju Slovencei. Nam potemtakem ni treba republike v starem kraju, saj bodo po vojni prišli vsi Slovenci v našo novo ljudovlado Mint. Kdaj se bo odprla lesa Slovencev v starem kraju, da bodo prišli sem?

Oh, Gregor Zobeč, zastopnik "Glas Naroda" v novi ljudovladi Mint, blagovoli nam pisati, ko prečita ta skromni dopis, kakšne razmere so v novi republiki Mint. Ali se pretaka strd in mleko po deželi, ali ne, kajti ko bo zasijala zarja svobode, bodo prileteli sem naši trpeti rojaki jako lačni. Kako bodo novodošli Slovenci zadovoljni tukaj? Tudi od takaj jih bo šlo mnogo v stari kraj.

V tukajšnjih premoženjstih se dela vsak dar, in je dober zaslužek, a grozna draginja. Delo dobiči je pač težko.

V tem okraju je mnogo slovenskih posestnikov s precej obširnimi posesti in so si že nekateri jako opomogli. Lanska letina je bila jako slaba, kot že znanu, a letos se pričakuje vse boljše.

Zenitve obhajamo jako redko. Za predpust se je oženil napreden posestnik z jako obširnim zemljiščem Frank Petek; vzel je svojo osedo Slovenko Julijo Žubeč.

Naši mladeniči hodijo ali prihajajo v Roundup k vojaškemu naboru spodobno in se predstavljajo pogumno z veselimi obrazom. Snirtna kosa tudi pri nas ne miruje, pa tudi štorčja se večkrat prikaže.

Včasih imamo tako mrzlo, da nič ne zebe, temveč kar zaskeči in boli, ko stopi človek iz sobe. Čestokrat ali vsaj večkrat imamo pa tako gorke in prijazne dneve, kot na Kranjskem, ko smo obirali črešnje.

Zdravstvujte vsi rojaki po širni Ameriki!

Dodatek. — Ako bi se slučajno ne zglasil Gregor Zobeč, zastopnik "Glas Naroda" za novo ljudovlado Mint, tako se v ljudovladi prosijo gospode "Glas Naroda" da blagovoliijo sporočiti, kje se približno nahaja nova republika Mint, in izvolite jo tudi površno orisati, ker z Vašo uslugo jako olajšate delo odboru, ki je sestavljen za iskanje in raziskovanje nove ljudovlade Mint.

Z ozirom na našo grdo pisavo in sploh skromni dopis, naj se nam oprostijo, ker nismo visoko izsolani ali izučeni; smo pa jako dovedljivji in tudi resnični precej vdani.

Odbor za iskanje in raziskovanje nove ljudovlade Mint: predsednik Žirko Veselak, tajnik Zvonko Smeh, svetovalec Mihael Breznik.

Pismo slovenskega vojaka.

Camp Dodge, Iowa.

Tukaj Vam pošiljam naročnino za "Glas Naroda" in ob tej priložnosti Vam pošiljam tudi mal dopis.

Kad bi večkrat pisal, pa nam ni dovoljeno dosti pisati iz campu. Strogo so nam prepovedali pošiljati dopise v časopise, in sicer zato, ker je dosti takih, ki ne ljubijo Združenih držav v tem vojnem času. Tudi tukaj je nekaj Avstrijakov v zaporu, ker niso izpolnili svojih dolžnosti. En Slovenec je dobil deset let zapore, ker se ni hotel pokoriti vojaškim dolžnostim.

Vreme imamo lepo; imeli smo že zadosti dobro zimo. Snega je bilo prav malo, tako da ni bilo dosti dela z njim.

Pred par meseci sem dobil dva majhna zabojčka, v katerih so bile cigarete in tobak ter še več raznih dobrih reči. To vse je prišlo iz Blairsville, Pa. Ena dobra Slovenka mi je poslala, toda ni navedla svojega naslova in ker ji zaradi tega osebno ne morem pisati, se ji pa tukaj prav lepo zahvalim za vse skupaj. Bog te živi, vrta Slovenka!

Pozdravim vse Slovence in Slovenke ter slovenske vojakke v Uncle Samovi armadi. Želim tudi vsem veselo valikončne praznike.

Andrew Dolenc, 352 Inf. N. A., Machine Gun Co., Camp Dodge, Iowa.

Slovenske novice.

Milwaukee, Wis.

Za aldermana v prvem wardu na West Allisu je bil imenovan od socialistične stranke rojak John Rezel in zamestnega blagajnika rojak Ferdinand Glojek.

Frank Lorek je bil obsojen na \$25 kazni in stroške, ker je preklinjal predsednika. Ko je stal pred sodnikom, se je izgovarjal, da on ni mislil predsednika Združenih držav, ampak predsednika cestne železnice, ker je imela kara zamudo, da je prišel na delo prepozno, toda ta izgovor ni držal.

Cleveland, Ohio.

Slav Pekolj, ki je bil 10 tednov v bolnišnici sv. Aleša, je po tem dolgem zaporu zopet prišel na dan med svoje prijatelje v Newburgh, ki so ga raj radi videli zopet.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLENDAR

za leto 1918.

Razen koledarskega dela ima še sledečo vsebino:

Pesem.
Važen zgodovinski dokument.
Popolen pregled svetovne vojne.
Prasnik v Petelinji vasi.
Prag.
Problem Alkacije-Lotarinake.
Ukradeno pismo.
Red.
Veliki dobitok.
Razno o otrocih.
Doživljaj francoskega žurnalista.
Venizelos.
O postanku koledarja.
Nemški napadi s plinom.
Živali in aeroplani.
Ruska revolucija.
Program ruske socialistične stranke.
Aforizmi.

Normalni potek ruske revolucije.
Rusija.
Nemški cilji in Rusija.
Padec rodbine Romanovcev.
Prednost brzvoja.
Pesem jettnikov.
Kozaki in njih vojaka.
Litvinski kmetje.
Nevidna poslanica.
Buchara.
Čudne pogrebne določbe.
Album.
Krščanska svatba pri Katrjih.
Večni koledar.
Petelinji boji.
Nekaj za gospodinjo.
Bala.
Oglasil.

Koledar krasi nad trideset slik, izmed katerih jih je skoraj polovica s soške fronta.

Stane 35 centov.

Naroča se pri:

Slovenic Publishing Company

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK CITY, N. Y.

SLOV. DELAVSKA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

PODPORNA ZVEZA

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 30 Main Street, Conemaugh, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 29 Main Street, Conemaugh, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRICH, 29 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6602 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzora: JOSIP PETER, EL, Box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Crab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so uljudno prošni, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštne, Express, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovijo: Blaž Novak, Conemaugh Deposit Bank, Conemaugh, Pa. In tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika. V slučaju, da opazijo kakršnokoli napako pri poročilih glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Žrtev sodnije.

KRIMINALNI ROMAN.

PRIREDIL J. T.

(Nadaljevanje).

Stvar je bila namreč sledeča:

Obtoženec John Mowbray, lastnik velike železarnice v Avonbridge, je živel na svojem posestvu v Manningford House, kakih pet milj vstran od mesta.

Njegov sosed, Francis Trinkall je bil tudi tovarnar. Imel je veliko predilnico in je stanoval v svoji hiši, par streljajev od njega. Stari oče Johna Mowbraya je moral precej svojega posestva prodati, ker je bil velik kvartopisec in je zaigral skoraj polovico svojega premoženja.

Veliko posestva je prevzel nek gotovi Trinkall, ki je sezidal na prisvojenem ozemlju krasno vilo, katero je imenoval Manningford Hall.

Mowbray, so vsled tega zelo trpeli, kajti nikakor jim ni šlo v glavo, da se je začelo posestvo cepiti in da bi se pod slabšimi pogoji zamoglo celo popolnoma razkosati in uničiti.

Nikogar pa ni bilo bolelo kot mladega Ralpha Mowbraya, ki nikakor ni mogel pozabiti, da se tuji ljudje šopirijo na lastnini njegovega očeta.

Njegova edina želja je bila, kupiti nazaj zaigrano ozemlje.

Z veliko pridnostjo in varčevanjem se mu je res po očetovi smrti posrečilo skupaj precejšen kapital. Slutil je namreč, da je na njegovem posestvu železna ruda. Grebel je in kopal je toliko časa, da jo je res dobil. Zatem sezidal livarno.

Podjetje je vedno bolj procvetalo in tekmo par let je postal Ralph bogat mož.

Neprestano je šil v Trinkalla, da bi mu prodal njegovo bivše posestvo, toda Trinkall ni hotel o tem ničesar slišati.

Kmalu po smrti Trinkalla je umrl tudi Ralph Mowbray. Se na smrti postelji je zaželel svojemu sinu Johnu, da mora na vsak način pridobiti nazaj premoženje, katerega je bil njegov slabi oče tako lahkomiselno zapravil.

Sin je bil tak kot njegov oče. Mlademu Trinkallu je neprestano prigovarjal, toda naletel je na gluha ušesa.

Vsem se je čudno zdelo, da se mlada človeka nista nikoli zares spila, pač sta pa včasih že precej prijateljsko občevala med seboj.

Trinkall je vstrajal na svojem stališču, namreč, da ne prodaja niti pedit svojega posestva. Mladega Mowbraya je seveda to zelo bolelo, nikdar pa ni prišlo do tega, da bi mu kaj očital ali zaloteval od njega.

Toda to razmerje ni trajalo dolgo časa. Mladeniča sta se bila namreč spila in sicer zastran dekleta, katerega sta hotela oba poročiti.

Ta ženska je bila Ana Sibila Lyle. Bila je vitke postave, skoraj nekoliko prebuha, toda izvanredne, očarljive lepote.

Sprija je imela zelo rada Johna Mowbraya, od katerega je sprejemala tudi dragocena darila, pozneje mu je pa poslala vsa darila in dragocenosti nazaj ter se poročila s Francisom Trinkallom.

Johna Mowbraya je zelo bolelo to čudno postopanje mladega dekleta.

Na Trinkalla ni bil jezen samo zategadelj, ker so mu njegovi stariši odvzeli velik del posestva, pač pa zastranega, ker se mu je zaradi njega izneverila srčno ljubljena ženska.

Sovražstvo med obema je neprestano raslo. — John je postal zamisljen in mrk, v družbo sploh ni več zahajal in govoril je le z malokaterim človekom. Pa tudi, če ga je kdo pripravil k govorjenju je izgovoril le par besed. Vse njegovo obnašanje je bilo silno čudno.

Včasih je odhajal ali se je odpeljal, pa ga ni bilo cele dneve nazaj. Se celo svoji sestri Olgi, ki ga je neprestano vpraševala, kaj mu je, je bil neudržen in zakrknjen.

Nikdo ni vedel kam zahaja. — Po opravih ni hodil, ker je tovarno in druge njegove zadeve vodil poslovodja, ki je bil v vseh ozihih mož na svojem mestu. — Toda, kaj ga je ožganjalo od doma? — O tem so vsi premišljevali.

Med njimi, ki so premišljevali, je bil tudi stotnik Kendall, vpo-kojeni častnik, ki je živel v sosedščini.

On je bil obeh prijatelj ter se je vedno prizadeval, kako bi ju sprijaznil.

Slednje se mu je na posrečilo Mowbraya toliko pregovoriti, da je bil zadovoljen priti k njemu na sestanek s Trinkallom in njegovo ženo.

Ob določenem času je prišel samo Trinkall ter rekel, da njegove žene ne bo, češ, da je nervozna in da jo boli glava.

Pa tudi Mowbray ni šel, samo bog ve, iz katerega vzroka ne.

Njegova sestra Olga je bila pri nekem sorodniku svojega zaročenca.

Kmalu po deseti uri se je Trinkall poslovil od stotnika. Rekel je, da ga zelo skrbi, kaj je z ženo in da mora na vsak način domov. Naslednji dan so našli Trinkalla mrtvega ob potoku. — Zaboden je bil v hrbet, vrat in prsi.

O morilecu ni bilo nobenega sledu.

Vsem se je čudno dozdevalo, da se je umor izvršil v nasprotju smeri od Trinkallovega stanovanja. — Trinkall ni imel namreč nobenega vzroka, da bi se v ovinku vračal domov.

Kaj ga je torej dovedlo v oni temni septembarski noči na ono mesto?

Sledov ni bilo nobenih, ker je bila zemlja kaka dva čevlja globoko zamrznjena. Vse povpraševanje in iskanje po orožju, katerega se je posluževal morilec je bilo brezuspešno.

V bližini prostora, kjer se je izvršil umor, so našli žensko zapustnico. Ležala je v neposredni bližini stare klopice pod košatim hrastom.

Policija je poskušala na vse načine priti skrivnosti do dna, toda brez vsakega najmanjšega uspeha. Zapestnica je bila dragocena ter je imela v notranji strani vtisnjene črke: A. S. L.

To so bile začetnice dekliškega imena gospe Trinkallove: Ana, Sybil Lyle.

Mlada gospa je izjavila, da ni zapestnice še nikdar videla in da ni bila še nikdar njena last.

Vsled tega je postala zadeva še bolj zapletena. — Niti državni pravdnik niti zagovornik nista slutila, čegava last je zapestnica.

V vasi Manningford je prebivalo približno dvesto ljudi. Povešini so bili dinarji, ki so delali na sosednjih posevkih. Novica o umoru je vse silno presenetila, vsi so se pa obenem strinjali v tem, da usodepolne noči ni bilo v vasi nobenega tujca, ampak da je moral grozodejstvo izvršiti kdo izmed njih ali iz neposredne sosedščine.

(Dalje prihodnjic).

Kaj in kdo so Slovenci.

—000—

(Nadaljevanje z 4. strani.)

Tudi Belokranjci, imenovani po beli obleki in stanovali med Kočevjem in Kolpo v črnomejskem okraju, — imajo že kajkavsko narečje.

Sicer pa si besedo o kajkavcih za kranjsko mejo, dasi jih nekateri filologi jezikovno prištevajo Slovincem, odločimo za naslednji odstavek zato, ker se sami imajo za Hrvate in za mejo kranjske vojvodine nihče več ne priznava Slovincem.

Najzanimivejša je slovenska veja, ki leži na videnskem Furlanskem, to so tako zv. Rezijani. Zmešani so s srbsko-hrvaško krvjo, vsled česar se je zgodilo, da ni njih jezik vključ v neznatnemu številu duš enoten in je razdeljen na 4 narečja. Ti "furlanski Slovani" prebivajo v 8 čisto slovenskih občinah okraja St. Pietro (Šempeter), v 3 čistih in nekoliko pomešanih naselbinah ork. Tarcen-to (Tarcet), Cividale (Čedad), Gemona (Humun) in v okr. Moggio (Možnica; v čisto slovenski občini Resia — (Rezija).

Baudouin de Courtenay ima Slované v huminskem in tarčentskem okraju za Srbohrvate, v Stari gori in Čedadu za prave Slovence, ljudstvo v šempetrskem okraju za mešanico Hrvatov in Slovincem, prave Rezijane pa za rod, ki je nastal iz mešanice Anarijcev s kakim slovan-skim plemenom.

Boji v Kijevu.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 6, 1918 as required by the Act of Oct. 3, 1917.

Washington, D. C. 5. marca. — Konzularna brzojavka, ki jo je sprejel danes državni department, naznanja da je bilo v bojih med boljševiki in Ukrajinci v Kijevu umrlih nekaj oseb ter da znaša povzročena škoda par tisoč dolarjev. V mestu je bilo izstreljenih na tisoče streliv.

POZOR, FARMERJI!

Slovenski fant želi dobiti službo na farmi. Vajen sem konj in tudi dela na farmi. Pišite na naslov: Frank Hochevar, 266 Spruce St., Conemaugh, Pa.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a del trpečno in zanesljivo. V popravilo za neslišno vsakdo pošlje, ker sem že na 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravilo vzi-mem kranjske kakor vse druge harmonike. Stare kupim ali sprejemam v za-meno.

JOHN WENZEL,

1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio

Kje je IVAN PINTER iz Laškega trga na Štajerskem? Sestra ga prosi, da se ji oglasi prej ko mogoče na označeni naslov: Eva J. General Delivery, Johnstown, Pa. (6-11-3)

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angl. tolmač vezan — 50
Hitri računar (nemško-angl.) vezan — 50
Poljedelstvo — 50
Sadlerjeva in pogovori — 25
Schimpffov nemško-slov. slovar — 1.25

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Hipnotizem — 35
Doli z orožjem — 50
Mesija 2 zvezka — 50
Pod Robom St. Večernice — 30
Postrežba bolnikom — 50
Socialna demokracija — 10
Trinaš in tritoraja — 50
Umna šivnoroja — 50
Veliki slovensko-angelski tolmač — 2.00
Trojka — 50
Vojna na Balkanu 13 sves. — 1.00
Zgodovina c. kr. pešpolka št. 17 s slikami — 50

Življenje na avstrijskem dvoru ali smrt cesarjevega Rudolfa — 75

RAZGLEDNICE:

Newyorške, božične, velikonočne in noveletne komad po — 08
ducat — 25
Album mesta New York s krasnimi slikami — 25

ZENILJEVIDI:

Avstro-Italijanska vojna mapa — 25
Avstro-ogrski, veliki vezan — 50
Cell svet mali — 10
Cell svet veliki — 25
Evropski vezan — 50
Vojna stenska mapa — 3.00
Zemljevidi: Ala, Ariz, Colo., Cal. itd. po — 25
Združenih držav mali — 10
Združenih držav veliki — 25
Združenih držav stenska mapa, na drugi strani pa, cell svet — 3.00

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah še vračena.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DEŽAVAH.

NAZNANILO.

Tuzum srečam naznanjamo, da je nenila smrt ugrajila iz naše srede 20. februarja t. l. preljubo hčerko oz. sestro.

JOSIPINO TRUŠNOVEC

v starosti treh let. Lahka naj ji bo zemljica in naj počiva v miru.

Zaljubljeni ostali:

Mirko in Fany Trušnovec, stariši. Frances, sestra.

107 Evergreen Avenue.

Brooklyn, N. Y.

NAZNANILO.

Po sklepu prve združene seje, ki se je vršila dne 24. februarja t. l. v prostorih društva sv. Cirila in Metoda, mi je poverjeno, da obvestim tem potom vse člane po-staje št. 8 SPD. Sv. Barbare ter društva Mirni Dom št. 45 SDPZ. v Johnstownu, Pa., da se vrši druga skupna seja dne 10. marca t. j. drugo nedeljo v mesecu v dvorani društva sv. Cirila in Me-toda. Ker bo voditelj novega društvenega odbora, se prosi vse ce-njene sobrate, da se iste v polnem številu vdeležijo.

Nadalje naznanjam na poziv obeh tajnikov omenjenih društev, da se pred. glavno skupno sejo vrše seje posameznih prizadetih društev.

Ker je bilo na prvi združenji seji sklenjeno, da se imajo knjige pregledati ter čiste predložiti gl. skupni seji, se prosi vse zastole člane, da svoje obveznosti porav-najo, ker drugače ni mogoče pred-ložiti čistega računa.

Z bratskim pozdravom za tozadevni začasni odbor

Jožef Likar.

Iščem svoji dve sestri JOHANO in MARIJO KOŠIR in brata JANEZA KOŠIR. Brat se je nahajal pred letom v Chicagu, Ill. in ena sestra v Milwaukee, Wis., druga pa že osem let v Clevelandu, Ohio. Jaz sem se zelo ponesrečil in sem zdaj tu v bolnišnici. Jaz bi rad naredil oporoko glede premoženja v starem kraju. Tu nimam znan-cev domačinov in naslov od svojih sem pa izgubil. Prosim, oglasite se. — Frank Košir, The Youngstown Hospital Association, Youngstown, Ohio. (6-8-3)

Rada bi izvedela za naslov ANE PIRNAT, doma iz Zaverke pri Borovnici. Pred 14. leti sva skupaj dospeli v Cleveland, Ohio. Izvedela sem, da se nahaja ne-kje v okolici Pittsburgha, Pa., ali pa v West Virginiji. Prosim, če kdo ve za njen naslov, da mi blagovoli naznaniti, ali naj se pa sama javi svoji prijateljici: Magdalena Anžlovar, 6111 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. (6-8-3)

Rada bi izvedela za naslov svoje-ga strica MATIJE SELAK, ki je pred več leti bival v Kansas City. Prosim cenjene rojake, če je kateremu znan njegov na-slov, da mi ga naznani, ali naj se pa sam oglasi. — Magdalena Anžlovar (prej sem se pisala Fortuna, doma sem iz Razora pri Vrhniki), 6111 Saint Clair Avenue, Cleveland, Ohio. (6-8-3)

Rada bi izvedela, kje se nahaja MIKE BEVK. Lansko leto je bil pri meni na hrani ter je po-zabil poravnati svoj dolg v zne-sku 25 dolarjev. Ker jaz potre-bujem denar, ga prosim, da po-ravnava svoj dolg. Obenem pro-sim cenjene rojake, ako kdo ve za njega, da mi naznani njegov naslov. Pisma naj se pošiljajo na: Mrs. Mary Dolinar, P. O. Box 151, Rock Springs, Wyo. (5-7-3)

Dr. LORENZ.

Jaz sam odlični slovenski go-vo-či specializirani medicinski pomočnik v Pittsburghu, Pa.

Uradni urad dnevno od 9. do- po-ko do 5. ure večer. V po-ko do 9. dopoldne do 2. popl. V nočnem od 10. do 2. popl. DR. LORENZ, Specializirani medicinski pomočnik, 604 Penn Ave. II. nadst. na ulici, Pittsburgh, Pa.

Na znanjne.

Položaj je tak, da ne moremo sedaj nič več pošilja-ti denarja vojnim ujetnikom in beguncem.

Po novi postavi zamore z malimi zneski podpirati avstrijske, nemške, bolgarske in turške vojne ujetnike, begunce in podanike le tak človek, ki je ameriški držav-ljan, in mora v to svrhu dobiti dovoljenje od War Trade Board iz Washingtona.

Tvrdba FRANK SAKSER.

SLOVENEK

Ima v zalogi Columbia gram-fo-ne, Slovenske, Hrvatske in sploh v vseh jezikih Columbia plošče.

Diamante, zlatina, ure, oro-brnina in sploh kar želite v zlat-nini ali gramofonih in ploščah.

Cenike pošiljamo brezplačno. **IVAN PAJK,** Jeweler & Columbia Graphopho-ne Dept.

456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK 638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je naj-starejši slovenski zdravnik. Specializirani v Pittsburghu, ki ima 25-letno prakso v zdravljeno vsak moških bolezi.

Nestrupljeno kvi zdravi s gla-sovitim 604, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mogoče ali mehurske po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in laščiti vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bo-lazen se nalasa.

Vse moške bolezi zdravim po okra-sajni metodi. Kakor hitro opazite, da vam preneha zdravje, ne čakajte temveč pridite in jaz vam ga bom sopro povrnil.

Hydrocele ali vodno kilo zdravim v 24 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bo-lečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri vnetju vode, zdravim s go-tovočjo.

Nevralgizem, trganje, bolečine, o-telčne, arbočne, skrofo in druge kožne bolezi, ki nastanejo vsled ne-čiste krvi zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Uradne ure: vsakdan od 9. ure sva-traj do 5. večer; v petkih od 9. sva-traj do 5. popoldne; ob nedeljah od 9. sva-traj do 2. popoldne.

S pošto na delam. — Pridite sebo-m. — Ne pozabite imati v blazinici zdravim samo moške nabe.

SLOVENSKO-HRVATSKA

Restavracija

A. ZUPANČIČ, lastnik,

priporoča tukajšnjim rojakom svojo novo urejeno restavracijo. — Izvrstna postrežba. — Domača kuhinja. — Gla-sovir na razpolago. Ugodno sestajališče Slovincem in Hrvatov.

443 East 84th St., New York City.

(Med 1. Ave. in Ave. A.)

Naši zastopniki,

kateri so pooblašteni pobirati naroč-nino za dnevnik "Glas Naroda". Naroč-nina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$2.50, za pol leta \$2.00 in za četrto leta pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih roj-akom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin, Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Škrabec.

Leadville, Colo.: John Hočvar, Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Gern, Frank Janesh in A. Kočvar.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kernely, Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman, Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Bliš in Frank Jurjovec.

Juliet, Ill.: Frank Bamblich, Frank Laurich in John Zalelet.

La Salle, Ill.: Matija Komp, Livingston, Ill.: Mih. Cihar.

Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin, Nocomis, Ill. in okolica: Math. Galshek.

Milwaukee, Wis.: Andrew Fon in Josip Tratinik.

Sheboygan, Wis.: Anton Ilc, John Stumpf in H. Svetlin.

West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok.

Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna, A. Justin in Valentin Marčina.

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE,

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne poliljave, s številka-mi, kakor so označene pod imenom, naj blagovolijo naznaniti prej-komogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisma katera smo jim poslali, so se nam povrnila.

Tvrdba Frank Sakser.

Bachnik Frank No. 329639

Bartol J. No. 330738

Bear Dan. No. 260638

Besens Mary Miss No. 330062

Bobbi Vajo No. 260583

Boškovski Djuro No. 260581

Braun Mary No. 260643

Dolar Valentin No. 330096

Elmendor Vincenc No. 330621

Grguriš Blaž No. 260578

Gubert Giuseppe No. 323085

Kastelic John No. 44708

Kovač Frank No. 260641